

Europa

Magazine

Oktobar/October 2008

Iz Sarajeva ekskluzivno piše Milan Pekić:

Batina je iz Daytona izašla

Intervju: Raif Dizdarević

Pad američkog kapitalizma

Predstavljamo Gračanicu

Dodijeljene nagrade Emmy

Madonna pjevala u Budvi

ISSN 1939-3423

Upoznajte Gwinnett Chamber

Poslovni ljudi evropskog porijekla sve više i više dolaze u Gwinnett i metro Atlantu, te danas čine oko 10% od 860.000 doseljenika u Georgiji, od kojih su mnogi započeli biznis baš ovdje u Gwinnett-u.

Vrlo je važno da ovi naši novi susjedi koji dolaze „preko bare“ znaju sve o Privrednoj komori Gwinnett-a (Gwinnett Chamber of Commerce), kao i načine na koje Vam mi možemo pomoći da razvijete svoju djelatnost u jednoj od najglobalnijih sredina Amerike.

Naša misija je jednostavna, sve se vrti oko uspjeha. Ličnog uspjeha, uspjeha Vaše kompanije i uspjeha naše zajednice. Stoga je i moto naše zajednice „Uspjeh živi ovdje“.

Naša Privredna komora broji 7.200 članica, koje zajedno zapošljavaju preko 750.000 radnika i ostvaruju preko 200 milijardi dolara prihoda. Više informacija o komori možete naći na Internet stranici www.gwinnettchamber.org.

Postanite i vi član Gwinnett Chamber-a i dozvolite nam da Vam pomognemo da postanete sljedeća priča o uspjehu u Gwinnett-u.

Jim Maran

President and CEO

Gwinnett Chamber

6500 Sugarloaf Parkway, Duluth, Georgia 30097 • 770-232-3000

U ovom broju:

4 Bosna i Hercegovina

Iz Sarajeva ekskluzivno piše Milan Pekić:
Batina je iz Daytona izašla

12 Intervju

Raif Dizdarević: "Dodik je siledžija"

16 Ekonomija

Pad američkog kapitalizma

18 Amerika

Američki izbori 2008: Obama vs.
McCain

20 Feljton

Zašto se raspala Jugoslavija (36):
Latinka Perović, Ivo Banac i Dubravko
Lovrenović

24 Bh. gradovi

Gračanica

28 Automobili

Audi A5

30 Tehnika

31 Sport

32 Zanimljivosti

Minhenski Oktoberfest

34 Porodica

36 Muzika

Madonnin koncert u Budvi

38 Mozaik

Dodjela nagrada Emmy

42 Horoskop

43 Zabava

46 Oglasi

IMMIGRATION LAW
Family & Employment Visas
- Green Card -
Any type
Permanent & Temporary
Visas
DEPORTATION
770-271-5244 Fax: 770-271-5604
Toll Free: 888-763-7825
3459 Lawrenceville-Suwanee Rd.
Suite "A" Suwanee, GA 30024
Cornel Potra
Attorney at Law
cornel@potraLawFirm.com
www.PotraLawFirm.com

 www.bosnianyellowpages.us
besplatan upis kompanije

IN MEMORIAM: Dino Dvornik (Split, 20.8.1964. - Zagreb, 7.9.2008.)

Batina je iz Daytonu izašla

Jedna američka prijetnja i jedna vijest pristigla iz Pariza, zaledila je krv bosanskohercegovačkih političkih čelnika, ali je i bez toga već očito da postavljeni uslovi Europske unije neće biti ispunjeni: političarima je cilj ipak nevidljivo, pa se nikud i ne može stići

Za Europa Magazine iz Sarajeva
piše: Milan Pekić

Koliko god neko nastojao pomoći kako bi politička stvarnost Bosne i Hercegovine postala snošljivijom, unutarne, a vladajuće snage su čvršće na stazama opstrukcija. Stiče se utisak da i primisao na europske perspektive ove zemlje lede krv u žilama svih čelnika mada je upravo takva perspektiva prvo i najjače obećanje jadnim i naivnim biračima. BiH grca u vlastitoj močvari, socijalne prilike su nesnosne, paradoksi su bezbrojni, ali ništa ne pomaže. Homogenim vlastodršcima, u više nego čvrstom, javnom zagrljaju čuvanja jedan drugog, najvažnije je onemogućiti homogenizaciju naroda. I ne čine ništa drugo nego svako svog, plaši onim drugim. Za sada, takva taktika i više nego uspjeva. Tako se o promjenama, onim naloženim od Europe ako se žele integrativni procesi i dalje samo priča, a ništa se ne radi. Pogotovo u parlamentima, a napori mnogih, od visokog predstavnika, međunarodnih promatrača, ujedno i garanta mirovnog ugovora, velikih sila ne daju rezultate. Donose osmijehe i obećanja, a onda...

E, na nedavno održanom sastanku u Ambasadi SAD u Sarajevu, koliko se saznaje, kao da je nešto pokrenuto. Počelo je s bosanskohercegovačke strane i, izgledalo je, završit će se, prilično jogunasto. Nije se dogodilo ništa spektakularno, ali je izgovorena jedna prijetnja. Onako kako to znaju Amerikanci.

Da li je to značilo da su Amerikanci pronašli recept i propisali gorku travu za tešku političku bolest? Izgledalo je, pomalo, smiješno na šta se svelo američko „no, no“, ali se, čini se, zaledila krv bosanskohercegovačkih političara.

Uglavnom, sastanak političkih lidera i predstavnika vladajuće šestorice sa Stuartom Jonesom, pomoćnikom zamjenika američkog državnog tajnika za Europu i Euroaziju i američkim ambasadorom, o neumitnosti promjena državnog ustava, počeo je oštrom retorikom, isključivošću, ucjenama. Po običaju, Milorad Dodik, lider Saveza nezavisnih socijaldemokrata i nesporni šef Republike srpske (RS), na početku je bio najglasniji i ponajviše isključiv odmah saopćivši kako ne želi ni o čemu razgovarati dok njegovi partneri u vlasti na državnoj razini ne priznaju da je RS neupitna, odnosno da je BiH federalna država, sa koliko god federalnih jedinica, uz uvjet da je Srpska jedan od njih, u kapacitetu nadležnosti i na teritoriji na kojoj se sada prostire. Pored toga dodao je kako za RS više ne postoji OHR, na što mu je Jones objasnio da je Daytonski sporazum jedna cjelina te da priznaje postojanje RS-a, a ako je

tako, onda on, Dodik, mora priznati i postojanje OHR-a, kao neodvojivi dio Daytonskog sporazuma.

Mladen Ivanić, predsjednik PDP-a je optužio čelnike stranka iz Sarajeva da negiraju postojanje RS-a, na što je Safet Halilović, potpredsjednik Stranke za BiH, odgovorio da je za njegovu stranku RS fakat, a to što teži jedinstvenoj državi stvar je programa i – želje!

Sulejman Tihić, predsjednik SDA, o tome nije rekao ništa, ali je iznio stav da se treba vratiti principima aprilskih ustavnih amandmana iz 2006. To je upravo ono o čemu su njegovi prethodnici u raspravi imali i imaju suprotno mišljenje.

Bolje rečeno, a bez prepričavanja, svi su govorili poznate stvari, otvarali i zatvarali nekakve retoričke krugove, ali nećeš što bi trebalo predstavljati konkretan napredak, nije bilo.

Dosadilo je domaćinima.

Jones je, mirno i sabrano jednostavno izgovorio:

Priznanje

Vijeće ministara i Parlament bave se nebitnim pitanjima. Već dugo nije usvojen nijedan zakon. A naloženo je, ako se hoće bliže perspektivnoj europskoj integraciji. Na čekanju su. Zna se da je Brisel pred ovdašnje vlasti postavio 30 zadataka i od njihovog ispunjenja zavisi hoće li Evropska komisija u novembru dati pozitivan izvještaj o napretku i približavanju BiH željenom bratimljenju.

Halid Genjac, predsjednik Zajedničke komisije Parlamenta BiH za evropske integracije, pojašnjava da se dva pitanja čine nerješivim - popis stanovništva, te izmjene Izbornog zakona kojima bi bilo omogućeno da i građani nesrpske nacionalnosti iz RS mogu biti birani u Predsjedništvo i Dom naroda BiH, što nije izvodljivo bez ustavne reforme.

Mnoge od obaveza uključuju i uspostavu državnih nadležnosti, što čelnici RS odbijaju.

- Na sceni imamo projekt koji treba zabrinuti. Evidentno je da već dugo nije usvojen nijedan krucijalni zakon. Vrijeme prolazi, a efikasnost Parlamenta manja je nego u ranim poslijeratnim godinama. Evidentan je i nerad Vijeća ministara, a premijer Nikola Špirić slijepo provodi politiku svoje stranke, odnosno Milorada Dodika, - tvrdi Genjac.

- Gospodo, dajemo vam rok do narednog januara! Do tada morate postići kakav-takav dogovor oko ustavne reforme. U suprotnom, morate znati - ukoliko Barack Obama bude izabran za predsjednika Sjedinjenih Američkih Država, odnosno Joseph Biden za njegova potpredsjednika, onda će Richard Holbrooke sigurno biti novi državni tajnik. A to, za vas znači nepostojanje nekog novog prostora za vaša nadmudrivanja. Holbrooke je autor vašeg ustava, odnosno Daytonskog sporazuma, on je njegov čuvar, a nedavno je izjavio i da zna šta u njemu ne valja. Dakle ili vi do spomenutog roka ili će gospodin Holbrooke, odlučiti što će učiniti sa ustavnom reformom i „svojim“ mirovnim sporazumom.

Priča se da je u maloj dvorani za sjednice Američke ambasade zavladao tajac.

Svi u BiH, pa valjda i ovi iz vladajuće šestorke, znaju šta izgovoreno ime znači. Nema šale.

Onda je, izgleda, nekakvom uozbiljenju, pridonijela i vijest pristigla iz Pariza:

Komisija Vijeća Europe, nadležna za praćenje rada Parlamentarne skupštine BiH, objavila je svoj najnoviji izvještaj istovremeno izražavajući žaljenje što ustavne reforme tapkaju u mjestu. Kao karakteristika stanja navedeno je kako zbog nedostatka suradnje među različitim državnim i entitetskim strukturama BiH neće biti u stanju u cijelosti koristiti prednosti evropskih integracija. Komisija žali što ustavne reforme tapkaju u mjestu, zabrinuta je povećanjem nacionalističkih i etničkih govora, te osuđuje udarce koje je Republika Srpske

nanijela državnim institucijama. Sve potpore, materijalne i političke će u odgodu i prestati odmah nakon razmatranje ovog izvještaja pred PSVE-om što će biti održano krajem septembra u Strasbourgu.

Praktično za zemlju na koljenima, ovo bukvalno znači bolesničko ležanje na golom tlu.

Guske u magli

Vlasti Bosne i Hercegovine neće u predviđenom roku ispuniti svih 30 kratkoročnih prioriteta Evropske komisije na osnovu kojih će biti ocijenjen napredak BiH ka EU za ovu godinu – izjavio je Nikola Špirić, predsjedavajući Vijeća ministara BiH, nakon sjednice Vijeća posvećene evropskim integracijama, dodajući kako je spreman, zbog očiglednog kašnjenja u provedbi ovih uslova, preuzeti svoj dio odgovornosti, a pozivajući „svoje“ ministre i na dnevni i noćni rad kako bi propušteno stigili. Bar ono što je u njihovim resorima. Špirić tvrdi kako će Brisel takve napore znati nagraditi!

Moguće je raditi i po cijelu noć na rješavanju nekih pitanja. Ministri treba da se fokusiraju na ove prioritete.

- Hoću da se ne zaboravi: Zagovornik sam utvrđivanja pojedinačne odgovornosti za neurađeno i instituciji koja je potvrdila moje imenovanje moj mandat je na raspolaganju, - naglašava Špirić, a dobro zna da ga štiti kapa Milorada Dodika pošto na tom mjestu ne može sjediti niko drugi do čovjek iz stranke premijera Republike Srpske.

Ta, znano je da Špirić nije sam predlagao članove svog kabineta. Kako je on prvi ministar u ime svog pobjednika i šefa Milorada Dodika, tako su oni drugi kandidati stranaka u parlamentarnoj koaliciji iako među njima ima mnogo protuprirodnog bluda. Ni u čemu ne surađuju osim u čuvanju tromе i neučinkovite vlasti.

Tako i Špirićevo posipanje pepelom ima i podrugljivu notu, a ruganje je upućeno isključivo biračima – godinama nasjedaju trikovima skupih i nesposobnih.

S druge strane, Špirić također dobro zna da je doprinos Savjeta ministara BiH u osiguravanju uspostave trajnog procesa ispunjenja postavljenih uslova za napredak ka EU samo sporedan. Jer ono što je krucijalno, recimo promjena ustava u nadležnosti je, prije svega, stranaka, pa nakon njihove nagodbe, a nema je ni od korova, trebalo bi da svoje kaže parlament, pa narod...

Tako nešto pa do 5. oktobra?

Zna to Špirić veoma dobro: Ni govora! Stoga mimi-krično krijući svoje, ali i nesposobnost podređenih mu ministara, tobože zabrinuto upozorava da je alarm na crvenom i procjenjuje da bi Europskoj zajednici, u novoj nagodbi, moglo biti dovoljno ako on nešto uradi po pitanju nekog budućeg popisa stanovništva ili rješavanju problema raspodjele državne imovine.

Tvrdnja Milorada Dodika:

“Plavšićeva nije zločinac, Komšić je gori”

Po tumačenju Milorada Dodika, čovjeka koji tvrdi da poštuje Tribunal u Hagu, Biljana Plavšić, iako osuđena, daleko je od ratnog zločina, ali je Željko Komšić, u ratu običan vojnik, od nje daleko gori

Početak septembra Milorad Dodik je objavio kako s porodicom odlazi na godišnji odmor, a dva dana nakon toga, opet preko svoje službe za informiranje, oglasio je kako je u Švedskom zatvoru posjetio Biljanu Plavšić, prvu predsjednicu Republike Srpske. Bio je zgrožen tretmanom što ga tamo uživa „stara dama“, a zabrinut njenim psihičkim stanjem najavio je kako započinje zvaničnu borbu za njeno pomilovanje. A kako i ne bi: Ona je, kako reče, legenda Republike Srpske, prva je žena koja je zauzimala taj položaj, a u poziciju osuđenog ratnog zločinca dospjela je i naivno, a i s dubokom vjerom da čini najbolje za svoje obespravljene podanike, a k tomu Srbe, nebeski narod...

I zaista, Dodik kao da je na odmor zaboravio! Presavio tabak, napisao veliki broj pisama, a obratio se, kao premijer države Republike Srpske i vlastima Švedske tražeći skraćivanje kazne i otpust. Smjesta! Vrijedi li isticanja da ni jedne riječi, službeno, nije razmijenio s nekim od organa stvarne, a nevoljene države, Bosne i Hercegovine. Ipak, vjerovatno jeste s prvim državnim ministrom, ali je taj svakako Dodikov podanik – iz njegovog je entiteta i, ne manje važno, i iz stranke kojoj je šef, naravno, on - Dodik. Dakle, ako je razgovora i bilo, u najmanju ruku je, što bi se reklo, vazalski ili, blaže, porodični.

Ipak, jedan čovjek, ništa ne upitavši premijera Republike Srpske, podigao je glas. U ime one, međunarodno priznate države.

Željko Komšić, član Predsjedništva BiH, usprotivio se “bilo kakvom aktu milosrđa” prema nekadašnjoj predsjednici. I on je napisao pismo Peru Vesterbergu, predsjedniku parlamenta Švedske i Frederiku Rejnfeldtu, predsjedniku švedske vlade, ocijenivši da bi bilo kakav akt milosrđa prema Plavšićevoj bio “velika greška zbog njene iskazane nesprenosti za bilo kakvu dalju saradnju s Haškim tribunalom i činjenice da je osuđena za najgore počinjene zločine protiv čovječnosti”.

Komšić je povodom mogućnosti puštanja na slobodu Plavšićevu uputio pismo u kojem je podsjetio da Biljana Plavšić u Hinsenbergu izdržava kaznu od 23. juna 2003. godine.

Svoje protiviljenje argumentirao je svojim predsjedničkim uvjerenjem da Plavšićeva, s obzirom na težinu djela te zbog iskazane nesprenosti za bilo kakvom daljom saradnjom sa Međunarodnim sudom za ratne zločine, a riječ je o odbijanju svjedočenja na budućem suđenju Karadžiću, ne zaslužuje bilo

kakav akt milosrđa, te bi eventualno oslobađanje bilo velika greška i uvreda za žrtve i porodice žrtava”.

Nešto kasnije oglasio se i Haris Silajdžić, pružajući, što inače čini izuzetno rijetko, podršku Komšiću. Poručio je kako misli da je zbog “relativno blage kazne u odnosu na strahotu zločina koje je priznala Biljana Plavšić neophodno da je ona u cjelini odsluži. Priznala je krivicu i izrazila kajanje zbog svoje uloge u procesu ubijanja, protjerivanja, mučenja i etničkog čišćenja u BiH. Međutim, ovim priznanjem ona je izbjegla optužnicu za genocid, te dobila mnogo manju kaznu”.

Za sada Šveđani šute. Ne šalju nikakav odgovor u Bosnu i Hercegovinu, a koliko je poznato nikakav prijedlog nisu uputili ni haškom tribunalu. To bi, inače trebalo da je normalan put za eventualno oslobađanje jer domaćin uznika daje prijedloge, a onaj ko je kaznu i izrekao, daje ili ne daje odobrenja te vrste.

To, međutim, ne znači da se boj ne nastavlja u BiH. Uostalom, Milorad Dodik je navikao da je njegova zadnja, a pri tom ne izbjegava ni uvrede, niti bježi od podcjenjivanja. Oglasio se ponovo, bijesno komentirajući Komšićeve poteze tvrdeći kako je “...velika greška što je političar tipa Željka Komšića došao u priliku da pokuša obavljati posao člana Predsjedništva, mada je izabran u legalnoj proceduri. Pomilovanje Biljane Plavšić nije ništa drugo nego legalan put da se ženi u njenim godinama koja je prihvatila ličnu krivicu, skrate zatvorski dani u zatvoru u kojem je ona najstariji zatvorenik. A porodicama žrtava niko ne može nadomjestiti gubitak, ali je činjenica da su satisfakciju dobile izricanjem presude u ovom slučaju Biljani Plavšić. Ali Komšić očito bolje od samih porodica žrtava rata zna šta je za njih uvreda, a šta satisfakcija!

- Plavšić je prošla težak period i ona je manje kriva za sukobe u BiH nego član Predsjedništva BiH Željko Komšić. Ako je on nositelj ‘Zlatnog ljiljana, onda to govori koliko je i šta činio u ratu i bit će interesantno da se to sagleda u budućnosti. Plavšićeva ni u koga nije pucala i nije nikoga ubila. A da li su to radili nosioci ‘Zlatnog ljiljana’ tek će se vidjeti i lično ću se potruditi da to postane vidljivim”

I šta dalje reći osim da je Bosna i Hercegovina dobila još jednu trakavicu i da se zna da je riječ o epizodama bez kraja!?

M. P.

STRATUS BUILDING SOLUTIONS

ŽELITE POSTATI VLASNIK SVOJE FIRME!

SVE ŠTO JE POTREBNO ZA USPJEŠNO POSLOVANJE U KOMERCIJALNOM
ČIŠĆENJU -STRATUS BUILDING SOLUTIONS

KAO VLASNIK STRATUS BUILDING SOLUTIONS KONCESIJE, BIĆETE DIO JEDNOG OD
NAJPERSPEKTIVNIJIH BIZNISA U AMERICI

MI VAM NUDIMO:

- GARANTOVANU BAZU
KLIJENATA,
- TRENING,
- KNJIGOVODSTVO,
- MARKETING,
- REPROMATERIJAL PO
DISKONTNIM CIJENAMA,
- OSIGURANJE,
- NEOGRANIČEN
POTENCIJAL ŠIRENJA
BIZNISA.

**VELIKI BROJ POSLOVNIH
PARTNERA JE SAMO
DOKAZ NAŠEG USPJEHA.**

Sa **Stratus Building Solutions** sistemom, mogućnost zarade i širenja posla je neograničena. Mi ćemo Vas opremiti svime što Vam je potrebno za uspjeh, od garantovanih mušterija do cjelokupnog treninga i knjigovodstvene i marketinške podrške. Vaš uspjeh zavisi jedino od Vašeg truda.

Stratus koncesionari su poznati po visokoj kvaliteti posla i odnosu prema mušterijama u polju čišćenja. Mi zadržavamo naše klijente mnogo duže od sličnih kompanija, zato što mi uložimo dosta vremena u razumijevanje potreba naših klijenata, tako da smo u mogućnosti premašiti sva njihova očekivanja. Vi odlučujete kako brzo i do koje veličine ćete razvijati Vaš biznis. Mi ćemo učiniti sve što je u našoj moći da to i ostvarite.

Ako ste spremni iskoristiti ovu jedinstvenu šansu o kojoj ste uvijek sanjali, mi smo spremni da Vam pomognemo da u tome i uspijete!

Komercijalno čišćenje – visoki razvoj, stalna primanja

Poslovne zgrade uvijek trebaju čišćenje, bez obzira na godišnje doba ili ekonomsku situaciju. To znači da ćete uvijek imati solidan dotok novog posla, sa mogućnošću širenja na više klijenata

kad god to Vama odgovara.

Stratus koncesionari uslužuju široki spektar poslova, od malih radnji do višespratnih poslovnih zgrada, od fabričkih hala do auto kuća, od medicinskih ustanova do vrtića za djecu. Sa toliko potencijalnih mušterija, Vaša primanja mogu rasti koliko god Vi to želite.

Ako ozbiljno želite postati vlasnik svoje firme, nazovite **Stratus Building Solutions** već danas!

Vaš uspjeh je naš jedini cilj!

404-671-8100

Stratus Building Solutions of GA

2500 Cumberland Parkway, Suite 475
Atlanta, GA 30339
Exit #18 Paces Ferry Rd off I-285

Povodom posjete Milorada Dodika Biljani Plavšić

Znala sam za zločine

Zahvaljujem se što ste mi pružili priliku da danas govorim. Pre skoro dve godine došla sam ovde kao optužena za učešće u zločinima protiv drugih ljudskih bića, pa čak i protiv čovečnosti. Došla sam iz dva razloga: da se suočim s ovim optužbama i da poštedim moj narod - jer je

Predsjednik Vlade Republike Srpske posjetio je svog političkog mentora: Biljana Plavšić, nekadašnja predsjednica RS-a s kojom je Dodik i izašao na ovdašnju političku scenu, zatočenica je švedskog zatvora Hinseberg po kazni Međunarodnog suda za ratne zločine. Mi vas podsjećamo na priznanje koje je ratna zločinka Biljana Plavšić izrekla pred Tribunalom u Haagu 17. decembra 2002. godine

bilo jasno da bi oni platili cenu bilo čijeg nedolaska. Do sada sam imala priliku da preispitam ove optužbe i da ih, zajedno s mojim braniocima, proverim i procenim. Sada sam se uverila i prihvatam da je više hiljada nevinih ljudi bilo žrtva organizovanog i sistematičnog delovanja da se uklone Muslimani i Hrvati s područja koje su Srbi smatrali svojim.

U to vreme, ja sam olako ubedila samu sebe da je ovo pitanje opstanka i samoodbrane. Ustvari, i više od toga - naše rukovodstvo, čiji sam bila neophodan deo, vodilo je poduhvat koji je za žrtve imao nebrojene nevine ljude. Objašnjenja samoodbrane i opstanka ne pružaju opravdanje. Na kraju, čak i naši sunarodnici su rekli da smo u ovom ratu izgubili svoju plemenitost. Postavljaju se očigledna pitanja: ako je ova istina sada tako jasna, zašto je ja nisam videla ranije; i - kako su naše rukovodstvo i oni koji su ga sledili mogli počinuti takva dela? Odgovor na oba pitanja je, verujem - strepnja - zasljepljujuća strepnja koja je dovela do opsesije, naročito za one od nas za koje je Drugi svetski rat živa uspomena, da Srbi više ne dopuste sebi da budu žrtve. Čineći ovo, mi u rukovodstvu smo prekršili najosnovniju dužnost svakog

ljudskog bića - dužnost da se uzdrži i poštuje dostojanstvo drugih. Bili smo opredeljeni da učinimo sve što je neophodno da prevladamo.

Iako sam više puta bila upoznata s navodima o surovim i neljudskim postupcima protiv nesrba - odbila sam da se s time suočim, ili čak da ih proverim. Ustvari, ja sam se potpuno predala govorenju o nevinim srpskim žrtvama ovoga rata. Ovaj svakodnevni rad potvrdio je moje uverenje da se borimo za svoj opstanak, i da je u ovoj borbi međunarodna zajednica naš neprijatelj. I tako sam ja jednostavno poricala te navode, čak ih i ne proveravajući. Ostala sam sigurna u svom uverenju da Srbi nisu sposobni da učine nešto tako. U ovoj opsesiji da više nikada ne postanemo žrtve - dopustili smo sebi da postanemo počinioци.

Čuli ste juče, a delimično i danas, opširno o patnjama koje su ovim prouzrokovane. Ja prihvatam odgovornost za moj udeo u tome. Ova odgovornost je moja - i samo moja. Ona se ne proteže na druge lidere i njihovo pravo da se brane. Ona se zasigurno ne proteže na naš, srpski, narod, koji je već platio visoku cenu za postupke našeg rukovodstva. Saznanje da sam odgovorna za takve ljudske patnje i za kaljanje ugleda mog naroda uvek će ostati deo mene.

Postoji pravda koja zahteva život za svaki nevini život, smrt za svaku grešnu smrt. Za mene, naravno, nije moguće da odgovorim zahtevima takve pravde. Ja jedino mogu da uradim ono što je u mojoj moći i da se nadam da će to biti od neke koristi - da spoznam istinu, da je kažem i da prihvatim odgovornost. Ovo će, ja se nadam, pomoći muslimanskim, hrvatskim i srpskim nevinim žrtvama da ne postanu obuzeti gorčinom koja često postaje mržnja i koja je - na kraju - samouništavajuća.

Što se tiče mog naroda - rekla sam danas nešto ovde o njegovom ugledu. Mislim da je stoga bitno da pojasnim o čemu govorim. Danas u Beogradu, u centru Beograda, stoji pod kupolom jedna crkva, još uvek u izgradnji, a izgradnja je počela davne 1935. godine.

Biljana Plavšić

“ U ovoj opsesiji da više nikada ne postanemo žrtve - dopustili smo sebi da postanemo počinioци ”

Naš narod je istrajao u izgradnji ove crkve, posvećene čoveku, koji je - više nego iko drugi - ugrađen u biće srpskog naroda, a to je sveti Sava. Put koji je on sledio bio je obeležen samouzdržanjem i poštovanjem prema svima. Veliki diplomata, koji je stekao ugled u svom narodu i u svetu koji ga okružuje, čovek čiji je karakter duboko usađen u srpski narod.

Put i primer svetog Save su sledile velike srpske vođe, čak i u današnjem vremenu, istrajno pokazujući plemenitost i dostojanstvo čak i u najtežim okolnostima. Dovoljno je samo pomenuti vladiku Artemija Radosavljevića, koji je i dan-danas glas vapijućeg za pravdu, u onome što je za Srbe postalo - pustinja Kosovo. Na nesreću, naše rukovodstvo, uključujući mene, napustilo je ovaj put tokom poslednjeg rata. Verujem da vam je jasno da sam se ja razišla s tim liderima - premda prekasno. Ipak, to rukovodstvo bestidno nastavlja da traži odanost i podršku našeg naroda. To se čini izazivanjem straha, govorenjem poluistina kako bi se ubedio naš narod da je svet protiv nas. Ali, plodovi njihovog rada - tog rukovodstva - su jasni: grobovi, izbeglice, izolacija i ogorčenje prema celom svetu koji nas je odbacio upravo zbog tih lidera.

Neki su me upozoravali da ovo nije ni vreme ni mesto da se kaže ova istina - da bi trebalo sačekati dok ostali takođe prihvate odgovornost za njihova dela. Ali, ja verujem da ne postoji mesto ni vreme na kome je neprikladno reći istinu. Ja verujem da mi moramo da ure-

dimo našu kuću - ostali će morati da preispitaju sebe i svoje postupke. Mi moramo da živimo u ovom svetu, a ne u pećini. Ali, dokle god zadržimo naš identitet i naš karakter - nemamo se čega bojati.

Što se tiče mene - članovi ovog sudskog veća su oni kojima je data odgovornost da sude. Vi se morate truditi da u svojoj presudi nađete bilo kakvu pravdu koju ovaj svet može da ponudi - ne samo za mene nego i za nevine žrtve ovog rata. Ja ću, međutim, uputiti jedan apel ovom Tribunalu - sudijama, tužiocima, istražiteljima - uradite sve što je u vašoj moći da pružite pravdu za sve strane. Čineći to, možda ćete biti u mogućnosti da ostvarite misiju radi koje ovaj sud postoji.

jeftinekarte.com

Najpovoljnije Cijene Putovanja
-NAZOVITE I UVJERITE SE-

1-888-870-3686
www.JeftineKarte.com

1185 Grimes Bridge Road, Roswell, Georgia 30075

Yippeetel

Opcija # 1
Calling Cards

Obavljajte sve internacionalne pozive sa mobilnog telefona. Mogućnost veoma jednostavnog biranja.

Bosna:	€12.9
Hrvatska:	€5.9
Srbija:	€8.9
Beograd:	€8.0
Makedonija:	€11.5
Albanija:	€9.9

Najjeftiniji na tržištu
Nudimo dvije opcije

Office: (904)239-3580
www.YIPPEEtel.com

Zainteresovani za veleprodaju mogu se obratiti na e-mail yippeetel@gmail.com

Opcija # 2
VOIP - Telefon preko interneta

Za samo \$24.95 mjesečno pričajte neograničeno sa Amerikom i Canadom. Voicemail, Caller ID, samo neke od ponuda uključenih u cijenu. Internacionalni pozivi najjeftiniji.

Cjenovnik

500 minuta mjesečno samo:	\$14.95
Beskonačno minuta:	\$24.95
Business:	\$39.95
Family Plan - 2 Adaptera 2 Linije	\$32.95

Obavezno imati DSL, Broadband ili brzi internet

PRIČAJTE SA SVOJOM FAMILIJOM BILO GDJE U SVIJETU BESPLATNO

Krvava sarajevska noć „Q” pokreta

Sarajevske vehabije bile su odlučne i ratnički dokazati da biti „drugi i drukčiji” nije poželjno na ovim prostorima, a posebno za trajanja ramazana

U općoj političkoj, socijalnoj, kulturološkoj i svakoj drugoj gužvi Bosne i Hercegovine noć između utoraka i srijede predzadnje septembarske sedmice, bila je obojena nasiljem, primitivizmom, bahatim iskazima fizičke i duhovne sile, netolerancijom i bahatošću, reklo bi se, a to potvrđuju i policijski nalazi i saopćenja, nekih novih snaga, stoljećima, vječnošću čak, udaljenim od navika i morala običnog građanskog življenja. I od prava na, nikog ne dirajući, biti, postojati pa i mirno preživljavati kao drukčiji. Pokazalo se i dokazalo, mada se to dugo i zna, ali se šuti, da u ovom gradu budno djeluju, promatraju, pa, evo i interveniraju, doseljene mračne sile ruralnih ilegalnih policija. I neometano djeluju.

U Sarajevu je organiziran i spomenute srijede uvečer otvoren, u organizaciji, Q Udruženja BiH, prvi Queer Sarajevo Festival. Kako je već prije nekoliko mjeseci najavljeno sve je rađeno s namjerom stvaranja multimedijalnog, četverodnevnog spektakla i željom za razbijanjem i osvjetljavanjem žmirenja, odnosno društvenog sljepila, pa onda i redefiniralo, omogućilo prevazilaženje nesporazuma i nerazumijevanja, ispunila i potvrdila potreba razumijevanja spola, roda, seksualne orijentacije, spolnog i urođenog identiteta, rodno izražavanje i svaka druga pomnost. Da bi prestalo preispitivanje značenja, a nastupilo prihvaćanje utvrđene, apsolutne istine...

Nije prošlo bez nemira. Pred Akademijom likovnih umjetnosti, gdje je otvorena izložba portreta i skulptura o temi „Okreni okvir”, posjetioce je dočekaao stroj nekoliko stotina građana, protivnika festivala. Policija je morala intervenirati kako bi od ulaza u galeriju odmakla okupljene, uglavnom pripadnike vehabijskog pokreta, koji su isticali i ističu kako je održavanje ovakvog skupa uvreda za muslimane, jer se održava za vrijeme ramazana. S druge strane obale rijeke Miljacke čulo se uvredljivo i prijeteće skandiranje nekoliko desetina mlađih osoba, ali su se oni, nakon intervencije policije, razišli.

Jake policijske i zaštitarske snage pokazale su se nedovoljno jakim, bolje rečeno odlučnim – kao da je najveći broj zvaničnih čuvara reda bio skloniji staviti se na stranu prosvjednika. Vehabije su nasilnički pokušali ući u zdanje Akademije, kako reče njihov predstavnik odbijajući se identificirati, kako bi vidjeli šta se to zbiva u ustanovi đavoljih i sotonskih nauka i da bi prebili, uništili, naučili redu “pedere” kojima nije ni dobro živjeti, a posebno u ramazanu prljati islamsko Sarajevo.

Letjele su kamenice, nekoliko desetaka osoba je lakše i teže povrijeđeno. Nakon prve priredbe napadnuti su i novinari koji su pratili manifestaciju, a novinari i književnici Emir Imamović i Predrag Kojović su povrijeđeni i transportirani u zdravstvene ustanove.

Policija je organizatorima Festivala poslala savjet da malo više „prikriju” svoje programe i tako zaštite učesnike, goste i

posjetioce.

Na divljaštvo je prvo reagiralo Udruženje građana "Front" osuđujući vandalizam i kršenje ljudskih prava na otvaranju Prvog Sarajevo Queer Festivala. Prozvali su i pozvali Islamsku zajednicu (IVZ) u Bosni i Hercegovini da se jasno ogradi od pokreta koji u ramazanu promovira nasilje nad drugim i drugačijim.

Jer, mora se reći da je upravo iz IVZ i počela žestoka kampanja protiv održavanja ove manifestacije. Prvu kletvu izgovorio je u jednoj svojoj hutbi reis Mustafa efendija Cerić, a nastavljeno je u brojnim džamijama Sarajeva i Bosne i Hercegovine. Ništa nije vrijedilo što su organizatori dokumentirali da su svoju manifestaciju najavili mnogo prije nego što se i saznalo kad je u ovoj godini termin ramazana. Neki vjernici muslimani, vehabije pogotovo, tvrde da nije u pitanju ništa drugo nego vrijeđanje islama kao vjera i načina života muslimana, a to je, na ovim prostorima, ne samo uvredljivo nego i

Pogrom na ulicama

Medju povrijeđenima su novinari Emir Imamović i Peda Kojović. Napadnuti su nakon razbijanja nereda u neposrednoj blizini Akademije likovnih umjetnosti, dok su išli prema obližnjem kafiću. Petorica napadača su "iscipelarili" Kojovića, dok su Imamovića udarali pesnicama. Kojović, je prilikom davanja izjave policiji rekao da su ga napadači oborili na zemlju i počeli udarati nogama u trenutku dok je telefonom razgovarao s Danisom Tanovićem. Imamović ga je pokušao zaštititi pa su napali i njega. Policija je intervenirala pa su se napadači razbježali, ali je najaktivniji napadač, vehabija, ipak uhvaćen i priveden.

I Policajci su zadobili brojne povrede. Jedan je dobio udarac nogom u lice, nekoliko ih je prošlo s kontuzijama lica, slomljen nosovima. Čini se da je s najtežim povredama, a zadržan je na bolničkom liječenju, prošao gost festivala, Andrejs Viskochis iz Danske. Zadobio je niz posjekotina po tijelu, licu, grudima... Neredi su tokom noći nastavljeni i nakon razbijanja demonstracija pred akademijom, pa je napada bilo i u drugim dijelovima grada pri čemu su tri osobe pretučene, a bilo je i hapšenja.

razlog za pokretanje rata protiv bluda, ali i zaštitu vjere. Džihad, dakle.

Nakon „Fronta“ oglasile su se, redom i bez izuzetka, osudama nad nasiljem i u podršku prava drugih, brojne nevladine i vladine organizacije, strana predstavništva, čak i ambasade brojnih zemalja, pojedinci ocjenjujući događanja kao veliki šamar Sarajevu i Bosni i Hercegovini. Ambasada Francuske, ističući, zabrinutost zbog incidenta, poručila je kako napadi na bilo koju osobu, a zasnovani na spolu, rasi, boji kože, jeziku, religiji, političkom ili socijalnom porijeklu, pripadnosti nacionalnoj manjini, bogatstvu, rođenju ili bilo kojoj drugoj situaciji ocjenjuju neprihvatljivim.

Semiha Borovac, gradonačelnica Sarajeva je apelirala na sve građane da se uzdrže od nasilja i Sarajevu neprimjerenog jezika mržnje.

Srđan Dizdarević, predsjednik Helsinškog komiteta za ljudska prava u BiH, istakao je da je ono što se dogodilo na ulicama Sarajeva skandalozno, nedopustivo i u svakoj mjeri protivno civilizaciji:

- Ovo je prevazišlo samo reakciju na festival - ovo je test koji će pokazati da li će se građanima ove zemlje moći nametnuti u najmanju ruku, totalitaran sistem vrijednosti. Ne radi se o ukidanju sloboda ili o slobodi izražavanja, nego o iniciranju nasilja! To je fašistička retorika. Da ste na uvredljivim plakatima što su ilegalno i pod okriljem noći postavljeni na sarajevskim ulicama umjesto riječi 'homoseksualac' vidjeli da piše Rom ili Jevrej, vidjeli biste program Adolfa Hitlera,- kao je Dizdarević.

Jedan od najvećih problema, kada je riječ o zaštiti seksualnih manjina u BiH, je nepostojanje zakona o sasijecanju govora mržnje.- Svojevremeno je povučen iz parlamentarne procedure.

Slobodanka Dekić iz Udruženja Q naglasila je kako su i pojedini mediji, pogotovo oni produkcije „Avaza“, odgovorni za ono što se dogodilo - bili su među onima koji su plasirali "čist govor mržnje".

Queer Sarajevo festival, nakon što je trajao samo jednu večer, faktički je prekinut. Njegovi programi, ne oni koji su prvobitno planirani - ti su otkazani, održani su na izmijenjenim lokacijama, u tajnosti. Bez publike, bez medija.

Milan Pekić

“Dodik je siledžija”

U Bosni i Hercegovini od nekadašnjeg jugoslavenskog ministra vanjskih poslova i predsjednika Predsjedništva BiH ne postoji kompetentnija osoba za analiziranje međunarodne politike i njenog utjecaja na našu zemlju i region. Raif Dizdarević govori o Rusiji, NATO-u, nepostojanju bh. strategije vanjskih odnosa i diletantima koji se njome bave, ali i o Miloradu Dodiku, OHR-u, Deklaraciji SDA...

Gospodine Dizdareviću, kako gledate na politiku i postupke premijera Republike Srpske Milorada Dodika?

- Mene Dodik strašno podsjeća na Miloševića, s kojim sam kuburio kad sam bio u Predsjedništvu SFRJ. Siledžija je kao i on. Hoće apsolutnu vlast kao i on. Inati se i prkosi strancima kao i on, pri čemu valja znati da međunarodnoj zajednici ne smeta što kod njega nema demokratije. No, valja znati i da

se tako uvijek dođe do neke tačke kad krene urušavanje. Ta su urušavanja jako brza i radikalna. I to će se dogoditi. Za takve situacije ja se obično prisjetim mudrosti iz jednog filma - Delta, koji govori o Popovu polju i u kome glavni junak, za potpuno bezizlaze i užase koje donose prolasci različitih vojski, mudro kaže: i ovo će se zvati lani. Dakle, mnogo toga što se sad događa zvat će se lani, ali valja doći do toga.

To je moje pita-

nje: kad? Šta bi mogla biti ta tačka kada je Dodik u pitanju?

- Mislim da ta tačka neće doći brzo, jer je on uspostavio apsolutnu vlast. O kakvom metodu govorimo najbolje ilustrira njegov predizborni govor u Skender-Vakufu gdje on direktno ljudima prijeti: ili ćete izabrati SNSD ili nećete imati ništa. Ali čini mi se da polako narasta tiho nezadovoljstvo koje se ne smije javno ispoljiti, ali koje će, kad se akumulira, negdje progovoriti i tada može doći do ozbiljnih lomova. Naravno, to je sada, moram da kažem, pitanje odnosa u čitavoj regiji.

Molim Vas, da li se Vi sjećate kraja osamdesetih godina, kada je jednog dana u jednim jugoslavenskim dnevnim novinama objavljena analiza CIA-e, u kojoj je stajalo da će se Jugoslavija ubrzo raspasti? Vjerujete li u mogućnost po kojoj bi nas ubrzo mogao iznenaditi istovjetan tekst u kojem bi se umjesto Jugoslavije govorilo o Bosni i Hercegovini?

- Ja sam jako zabrinut i zaista mislim da postoje neke realne opasnosti za BiH. Na kraju krajeva, kakvo je stanje sada u Bosni? Orijentacija politike koju personificira Milorad Dodik jeste secesija i to se konstantno sprovodi na način da Republika Srpska priskrbi u maksimalno mogućoj mjeri što više državnih atributa. Ta je politika već učinila da se Republika Srpska u velikoj mjeri izdvojila ili separirala unutar Bosne i Hercegovine, do te mjere da ponekad drži čitavu Bosnu kao taoca te politike, jer od te politike zavisi hoće li biti nekakvog dogovora ili pomaka. To je zapravo strategija građenja pozicije Republike Srpske da, ako ne danas, onda sutra ili prekosutra može da se izbori za samostalnu državu, da se rasturi BiH, pri čemu ima u sebi jedan takav naboj i takvu opasnost od različitih posljedica da je to čisti avanturizam. Naravno, ceh će platiti i Srbi, što se često zaboravlja. To jeste antibosanska politika, ali po mom dubokom uvjerenju, to je i antisrpska politika. Jer, politika Miloševića s nastavljajem Koštunicom je stvorila u svijetu jedan krajnje negativan dojam o srpskom narodu. To isto radi Dodik, on nastavlja s užasnom nacionalističkom indoktrinacijom, s mržnjom. Sarajevo, doduše, ne ostaje dužno, tako da to ne može proći bez teških posljedica. Sad je tu i pitanje koje se tiče vanjske politike BiH - stanje u regiji i šta sad BiH da radi? Mislim da BiH nema razrađenu strategiju i način ostvarivanja vanjskopolitičke strategije prema onome što je njen položaj i njen interes.

Najnovija kriza u Predsjedništvu BiH u vezi je s tekućim sazjedanjem Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, na kojoj će se raspravljati o zahtjevu Srbije da se Međunarodni sud pravde izjasni o proglašenju nezavisnosti Kosova. Član Predsjedništva BiH Nebojša Radmanović je predložio da BiH podrži taj zahtjev, ali to druga dvo-

“*Ja sam neki dan vidio na TV-u da je u Sarajevu bio potpredsjednik kineske vlade. Ostao sam zapanjen koliko je malo pažnje poklonjeno činjenici da je ovdje tako visoki funkcioner velike Kine! A, molim vas lijepo, dođe neki načelnik nekog odjeljenja neke zapadnoevropske zemlje ili Amerike i prima ga čitavo Predsjedništvo. To samo govori o tome kako BiH niti ima vanjskopolitičku strategiju niti ima elementarni osjećaj za međunarodne odnose i komunikaciju*”

Raif Dizdarević

jica članova Predsjedništva BiH nisu prihvatili. Kakav je stav, po Vama, trebalo da zauzme Predsjedništvo BiH?

- Po mom mišljenju, Bosna i Hercegovina ne bi trebala da se izjašnjava, jer mi moramo voditi računa o sebi. I drugi vode računa o sebi, a ne o nama. Nama ne treba nikakav novi benzin za gašenje vatri koje gore u BiH, a izjašnjavanje - bilo za, bilo protiv - faktor je nekog daljnog zavađanja i produbljivanja svađa ovdje. Od početka sam mislio da BiH, kad je riječ o Kosovu, treba da ostavi da Kosovo rješavaju oni čije je Kosovo i koji su došli u sukob s Kosovom, i oni koji su stvorili stanje da je Kosovo faktički ostalo van Srbije. Ima još nešto: svaka država u svojoj vanjskoj politici, u svojoj strategiji vanjske politike, ima neke prioritete na koje se usredsređuje kad je riječ o stanju odnosa prema drugim zemljama. Uvijek su na prvom mjestu susjedi, a ja to ne vidim kao apsolutni prioritet vanjske politike BiH.

Nisu li međudržavni odnosi sa Srbijom talac kaprica Harisa Silajdžića? Slažete li se s ocjenom da je, i pored svih poznatih okolnosti, postojalo i postoji puno više prostora za saradnju sa Srbijom,

koja je praktično prepuštena isključivo Dodiku i Republici Srpskoj?

- Nije iskorišten prostor koji je postojao i koji je sada nešto malo bolji nego što je bio. Za mene je recimo zanimljivo pitanje: kakav može biti interes BiH da odnosi sa Srbijom, odakle smo imali toliko muka, ali i gdje imamo i toliko interesa, stoje zakovani? Saradnjom se prevazilaze problemi, saradnjom se potiskuju još uvijek žive velikosrpske aspiracije određenih krugova u Srbiji prema BiH. Dakle, da li treba prepuštati taj prostor ili ga koristiti, šta je interes BiH? Je li interes BiH da se odnosi razvijaju samo na relaciji Beograd - Banja Luka i da se zloupotrebljava odredba Dejtonskog sporazuma o posebnim odnosima? BiH godinu dana nema ambasadora u Srbiji. Postoje uzusi u međunarodnim odnosima: ako na agreman dugo nema pozitivnog odgovora, znači da postoji neki razlog što zemlja kojoj nudite ambasadora neće da ga primi. Onda se taj zahtjev povuče, napravi pauza i traži agreman za novoga. BiH godinu dana čeka agreman! Godinu dana se ustvari tjera inat! Ja, naravno, tu vidim kao glavnog krivca onoga ko je predložio ambasadora...

www.bosnianyellowpages.us

besplatan upis kompanije

MARLOW & YOUNG
Injury Attorneys / Osobne Ozljede
770-698-5700
Free Consultation
Michael A. Young R. Lee Marlow
Practice Limited to Auto Accidents and Work Injuries
48 Years of Combined Injury Law Experience
Specijalizovani tim advokata za saobraćajne nesreće i ozljede pri radu
Ado Tahirović 404-210-5564
(Bosnian Translator - if needed / Bosanski prevodioc ako trebate)

Harisa Silajdžića.

- ...Onoga ko je predložio ambasadora i ko tjera inat na štetu interesa BiH. Mi s Hrvatskom imamo relativno dobre odnose, ali postoji šuma problema koji nisu riješeni, od nekih graničnih do ogromnih imovinskih. Koja je aktivnost BiH da se ta pitanja rješavaju i da s Hrvatskom koristimo prostor za veću saradnju, jer je to i naš i hrvatski interes?!

Vi ste u dugoj diplomatsko-državničkoj karijeri više puta bili učesnik zasjedanja Generalne skupštine Ujedinjenih naroda, pa Vas zato pitam: kakav utisak ostavlja u svijetu naša država u svjetlu činjenice da član Predsjedništva Radmanović već drugu godinu šalje pisma Ujedinjenim nacijama u kojima osporava legitimitet svojim kolegama, prvo Komšiću, a onda Silajdžiću?

- Možete misliti šta svijet misli o nama kad se tako ponašamo! Mi radimo protiv sebe i javno. Jučer me jedan čovjek pitao povodom tog dopisivanja i upotrijebio nevjerovatan izraz: "Molim te, Raife, reci mi šta je ovo kokošarenje s dopisivanjem oko Ujedinjenih nacija?" Moram da kažem da je to nešto krajnje neprihvatljivo, sa svake strane. Ne može neko ko ide da predstavlja BiH ići s nečim što nije dogovoren stav. Valjda postoji neki dogovor, na kraju krajeva, ima toliko pitanja u svijetu za koja smo zainteresirani da možemo o njima govoriti, a da ne idemo s našim problemima, koje svijet ne razumije. Svijet će se samo zgražavati i imati sve manje interesa da s nama saraduje, sve će nas manje razumjeti. Ovo što se događa je ispod svakog dostojanstva i zaista ne mogu reći ništa dobro ni o jednom ni o drugom postupku.

Imate ogromno diplomatsko-državničko iskustvo iz perioda Hladnog rata. Sve češće se govori o njegovom obnavljanju. Slažete li se s tim procjenama?

- Trenutno je svjetska scena opterećena jako velikim problemima. Prestao je Hladni rat, nestao je SSSR, nestao je Varšavski pakt, konfrontacija je prestala i pretvorila se u jedan period pregovaranja i nekog dogovaranja. Naravno, nije prestala borba za sferu utjecaja, a nastalo je stanje u kome je ostala jedna supersila koja je u velikoj mjeri imala poziciju nekoga ko diktira međunarodne odnose u mnogim pitanjima. Osam godina Busha je pokazalo do čega to dovodi. Rusija se u međuvremenu vratila na međunarodnu scenu kao snaga koja raspolaže svim onim što čini jednu zemlju velikom silom, od ekonomske

konsolidacije do vojne i konsolidacije prisustvovanja svemu onome što se događa u međunarodnim odnosima. Mislim da je to pozitivna činjenica i da je jako dobro što se Rusija tako vratila, ali kad to ne prelazi u neke pretenzije da se nameće drugima ili kad ne prelazi granicu koja znači podršku onome što je negativno ako je u interesu Rusije. Ja tu mislim i na ovo miješanje i prisustvo na Balkanu, jer Rusija je podržavala Koštunicu do jučer.

Podržavala je Miloševića, pa Koštunicu.

- Miloševića, pa Koštunicu, pa Dodika.

Karadžića, pa Dodika.

- Pa se onda kod tih ljudi, uključujući Dodika, stvorilo uvjerenje da maltene Rusija ne može da spava od brige hoće li proći ono što Dodik želi. To je jedna iluzija jer se Rusija rukovodi svojim interesima.

Ali, ne možete negirati činjenicu da je Rusija od početka krize u bivšoj Jugoslaviji imala vrlo jednostran pristup podržavanja Srbije, odnosno srpskih lidera u BiH. No, zanima me da li bi BiH mogla svojom diplomatskom aktivnošću utjecati na odnos Rusije prema našoj državi i njenu podršku Dodikovom rušilačkom pohodu na BiH? Danas, praktično, samo Republika Srpska ima stvarne odnose s Rusijom.

- Mislim da odnose BiH s drugim državama ne treba prepuštati regijama, ni Federaciji ni Republici Srpskoj. Drugo, u svijetu diplomacije i svijetu međunarodnih odnosa, kad su odnosi među državama loši, kad su zaoštreni do tačke usijanja, uvijek se nalaze kanali putem kojih se vrši razmjena mišljenja, vode pregovori, nalaze neka rješenja. Tako se smanjuju tenzije. BiH ima veliki interes da saraduje s Rusijom. I ne treba to prepustiti nikom drugom. Država BiH mora imati politiku ostvarivanja svojih interesa sa svim faktorima velikog utjecaja u međunarodnim odnosima. Ne može biti posmatrač i ne činiti ništa. Pogledajte, molim vas, ovo: ja sam nekidan vidio na TV-u da je u Sarajevu bio potpredsjednik kineske vlade. Ostao sam zapanjen koliko je malo pažnje poklonjeno činjenici da je ovdje tako visoki funkcioner velike Kine! A, molim vas lijepo, dođe neki načelnik nekog odjeljenja neke zapadnoevropske zemlje ili Amerike i

Opasna strategija NATO-a

- Strategija NATO-a je kretanje prema istoku i ostvarivanje utjecaja u zemljama koje okružuju Rusiju. Šta to znači, do čega može da dovede politika koja ide za ograđivanjem jedne zemlje? Zar moram da kažem da mislim da to ne može voditi razumijevanju, popuštanju tenzija i širenju saradnje? To govorim na primjeru Gruzije, jer je jedna avantura gruzijskog predsjednika još i dobrodošla Rusiji i najedanput je do te mjere počela da pali neke, mislili smo, ugašene vatre: sada imate američke brodove na baltičkim i crnomorskim obalama, imate ruske brodove i avione koji su u Venezueli? To je igra vatrom. Bio sam zaista začuđen kad sam čitao izjavu generalnog sekretara NATO-a kada je bio u posjeti Gruziji, pa je poslije, kad se vratio u Bruxelles, reterirao. A onda je pitanje šta je iza ovoga što mi vidimo u Gruziji. Je li to neki mostobran prema Iranu i vrlo opasna tendencija koja postoji već duže vremena kad je riječ o Iranu? I, naravno, o putevima naftovoda, onim koji idu preko Gruzije i preko Kavkaza. Ja se ne čudim što Rusija nastoji da u područjima koja su nekada bila u okviru Sovjetskog saveza ostvaruje nekakav svoj utjecaj i interes u tom nadmetanju ko će pokriti koji prostor. Sad su aktualna pitanja Ukrajine i Gruzije: Ukrajina je bila dio Rusije i Rusija mora biti osjetljiva hoće li Ukrajina biti u nekom vojnom savezu s ogromnom ruskom manjinom, s ogromnim viševjekovnim vezama, i razumijem interes Rusije da bude zabrinuta, kao što je normalno da bude zabrinuta Kavkazom, na kome i ona vodi jednu lošu politiku, poput one u Čečeniji... Kavkaz je zapaljiva oblast i tamo se dugo, dugo pokušavaju ugasiti neki požari: carska Rusija je znala po 50 godina potrošiti da smiri jedan prostor na Kavkazu.

prima ga čitavo Predsjedništvo. To samo govori o tome kako BiH niti ima vanjskopolitičku strategiju niti ima elementarni osjećaj za međunarodne odnose i komunikaciju.

Kako gledate na činjenicu da se vanjska politika naše zemlje, koju kreiraju Silajdžić i ministar vanjskih poslova Sven Alkalaj, bazira prije svega, skoro isključivo, na očekivanju američke podrške?

- Politika koja traži od stranog faktora da obavlja ono što ona i ne pokušava obaviti u svojoj zemlji veoma je pogrešna. Ne možete svoju inertnost, svoju jalovost u građenju političkih odnosa, zamijeniti time što ćete stalno uspostavljati zahtjeve nekom stranom faktoru da rješava i radi ono što ti ne radiš, a treba da radiš. Ja mislim da je velika iluzija očekivati da će bilo ko uraditi naš posao. Nama, naravno, trebaju jako dobri odnosi s Amerikom, ali nam ne treba iluzija da će Amerika uraditi ono što mi mislimo da nam treba. Amerika će raditi shodno svojim interesima. Ona je dosta uradila za BiH, ali iz toga ne treba izvoditi pogrešne zaključke. S druge strane, mi hoćemo u Evropu, govorimo o evropskom putu. Doduše, o tom evropskom putu se ovdje također govori s mnogo iluzija, jer se misli da mi već imamo propusnicu. Potpisali smo Sporazum, a uopće se ne razmišlja o tome da taj put znači reforme stanja u BiH, a na takve reforme ovdje nisu spremni i pravi sudari tek predstoje.

Da li je onda moguće gašenje Ureda visokog predstavnika s ovakvim vlastima, s ovakvim stanjem u Bosni, s ovakvim stanjem u regiji, s ovakvom situacijom u svijetu?

- Ja mislim - ne, iako ne mislim dobro o tome kako se sada ponaša OHR.

Šta zamjerate OHR-u?

- Prvo, to što se ovdje događaju stvari koje ugrožavaju opstanak Bosne i Hercegovine i dovodi u pitanje njen opstanak, a samim tim i ostvarivanje Dejtonskog sporazuma. OHR je instaliran Dejtonskim sporazumom da se stara i doprinosi da taj Dejtonski sporazum bude u cjelini primijenjen i poštovan. Ja moram reći da ponekad mislim da postoje različiti kriteriji - s jedne se strane štiti o stvarima koje dovode u pitanje najvitalnije interese ove zemlje, dok se s druge strane...

...Uspostavlja nasilna simetrija?

- ...Uspostavlja se simetrija koja daje hranu onima što postavljaju pitanje da li je taj OHR uopće potreban. Znaju da OHR u funkciji kakva je utvrđena Daytonom i kasnije dopunjavana ima smisao i potrebu iz razloga što su odnosi u BiH do te mjere zategnuti, što su podjele toliko izražene i što je nesposobnost vladajuće koalicije totalna. Zbog toga je potrebna pomoć međunarodne zajednice putem OHR-a.

Kako gledate na zaključke Deklaracije koju je usvojila SDA povodom gašenja OHR-a, tj. insistiranja na praktičnom poništenju Dejtonskog sporazuma i vraćanja na Ustav RBiH?

- Mislim da je zakašnjela. U onom dijelu u kojem insistira na dosljednom sprovođenju Dejtonskog sporazuma, gdje do sada nije sproveden, ona ima neki svoj rezon, ali kraj u kome stoji da će se vratiti Ustav RBiH mislim da samo šteti onome što je zdravo u tom zahtjevu. Na kraju krajeva, za nas je bitno da bar nešto donosi korist BiH, bez obzira od koga potiče.

Da li ste povrijeđeni na poslu?
INJURED?
Sunne & LaBouff
Attorneys at Law
Consultation:
Personally or by Phone
Representing Injured Workers Throughout the State of Georgia
Zastupamo povrijeđene radnike širom Džordžije
Call 404-240-0975 for Free Consultation - Prevodilac / Translator 678-429-4353
651 DALLAS ST., ATLANTA, GA 30308

Propada li tržište kapitalizma sa Wall Street-om?

Financijska kriza, koja je počela u SAD i proširila se širom svijeta, dovela je u pitanje sposobnost slobodnog tržišta kapitalizma – sistem koji je Zapad nametnuo zemljama u razvoju da usvoje kao najučinkovitiji ekonomski sistem. Ali, nakon kolapsa Wall Street-a, čuju se povici da jedno doba završava i da je potreban novi, reformirani kapitalizam. Ali, kako bi on izgledao?

Prvi dan sjednice Generalne skupštine UN-a, koja je održana ove sedmice, obilježili su govori svjetskih lidera koji su izrazili zabrinutost zbog meteža na globalnim finansijskim tržištima. Glavni sekretar UN-a Ban Ki-moon rekao je da finansijska kriza ugrožava sve što je ova svjetska institucija uspjela postići tokom mnogih godina. On i ostali svjetski lideri govorili su nakon nekoliko traumatičnih mjeseci tokom kojih su bankrotirale poznate firme iz SAD, ili su nacionalizirane kako bi se spriječio njihov kolaps.

Trenutna, konzervativna administracija predsjednika George W. Busha traži od Kongresa da odobri 700 milijardi kako bi pokrila ogromne dugove nastale u bankarskom sektoru. Čini se da je ovakvo ogromno i drastično spašavanje nakon godina neograničenog poslovanja dovelo do sloma slobodnog tržišta, dogma koja je vladala ekonomijom od pada komunizma početkom 90-ih. Bush je u svom govoru pred Generalom skupštinom UN-a rekao:

“Posljednjih sedmica poduzeli smo korake da spriječimo ozbiljne poremećaje američke ekonomije koje bi imale razarajući efekat na druge ekonomije širom svijeta. Mi smo promovirali stabilnost na tržištima sprečavajući kolaps velikih firmi. Ured Američkih federalnih rezervi (Fed) odmah je ubacio potrebnu likvidnost u sistem, a prošle sedmice ja sam najavio odlučnu akciju vlade da se otkrije osnovni uzrok nestabilnosti na finansijskom tržištu”.

Bivši zamjenik generalnog sekretara UN-a Mark Malloch Brown rekao je u srijedu da je ovo interveniranje države licemjerno, s obzirom na, kako on kaže, “vrlo težak i nepopustljiv savjet” koji je Amerika dala drugim zemljama koje se suočavaju sa ekonomskim poteškoćama. Washington i Međunarodni monetarni fond (IMF), koji je pod uticajem Amerike, obično su savjetovali da slobodno tržište slobodno pokreće bez obzira na moguću kolaps institucija i boli koju bi moglo prouzrokovati.

Dakle, ako se jedno doba završava, šta će ga zamijeniti? Najjasniji poziv za rješavanje ovog problema došao je od francuskog predsjednika Nicolasa Sarkozyja. U sjedištu UN-a on je predložio održavanje specijalnog samita Grupe G-7 u novembru, uz učešće Rusije i Kine, kako bi raspravljali o “regulisanju kapitalizma”. On trenutnu krizu vidi kao najtežu finansijsku

prijetnju koji je svijet iskusio još od 30-ih godina prošlog vijeka, a za sve je okrivio neodgovorne finansijere.

“Ekonomsko tržište funkcioniše oko dva koncepta, slobode i odgovornosti. To je ono što je stvorilo zajedničko tržište. Sloboda bez odgovornosti, gdje to vodi? Danas vidimo gdje to završava. Ono što je važno je da svako preuzima svoju odgovornost”.

On je rekao da je kapitalizam skrenuo sa svog istinskog puta i da je potrebno da se obnovi kako bi se kontrolisale kreditne agencije i uvelo više transparentnosti.

“Ova kriza je nastala zato što je kapitalizam skrenuo sa mehanizama zajedničkog tržišta, i umjesto da se koncentriše na proizvodnju, on se angažuje u špekulacije.”

Sarkozy je rekao da zemlje moraju raditi zajedno pošto se nijedna ne može nadati da će sama

obnoviti kapitalizam. Sličan poziv na zajedničku akciju došao je od njemačke kancelarke Angele Merkel. U intervjuu za novine ona je napomenula da je prošle godine na sastanku G7 zahtjevala veću regulaciju međunarodnih finansijskih transakcija, kreditnu procjenu agencije, i zaštitu sredstava. Merkel je izjavila da je u tome nisu podržale Sjedinjene Države i Britanija, i da je malo toga postignuto. Ona je također dodala da se prije nekoliko godina govorilo da će političari igrati manje uloge u globaliziranom svijetu. Ali, u stvari, politički angažman je i dalje potreban kako bi se osigurala sigurnost i prosperitet.

Bernard McAlinden, viši analitičar za finansijske kompanije NCB u Londonu, kaže da nema načina da kapitalizam nestane, zato što je pokazao svoje superiornosti u odnosu na bilo koji drugi ekonomski sistem. Ali, on kaže da će svi akteri morati priznati da je reforma potrebna.

“Mislim da ćemo vidjeti jaku regulaciju podsticaja profita u finansijskim sistemima, u vezi aktivnosti bankarskog ulaganja. Mislim da ćemo takođe vidjeti ograničenja u platama visoko pozicioniranih direktora i načinu na koji se oni stimulisu, kao i promjenu uloge i korištenja kreditnih agencija”.

McAlinden kaže da bi trebalo izbjeći jačanje protekcionizma tokom izmjene regulacionog okvira, jer bi veći protekcionizam naštetio svjetskoj ekonomiji.

Kako su se banke kockale i na kraju izgubile

Ekonomska kriza koja trenutno potresa svjetska tržišta počela je u Americi sa običnim ljudima koji su kupovali i prodavali kuće u nadi da će profitirati. Umjesto toga, oni su izgubili ogromne količine novca. Ali, ni te aktivnosti miliona ljudi ne mogu same po sebi objasniti ogromne razmjere današnje finansijske krize. Da bi se ovo bolje razumjelo, moramo pogledati kako su banke i brokerske kuće finansirale kupovinu kuća.

Da li banke ponekad djeluju neodgovorno, kao prosječni ljudi? To sigurno ne bi trebale. U stvari, banke bi tradicionalno trebale biti vrlo oprezne i, štaviše, one djeluju unutar pravnog okvira koji ograničava njihove sposobnosti da rade mnoge neodgovorne stvari. To je mnogim promatračima došlo kao iznenađenje - koliko puno rizika su američke, ali i strane banke preuzele kako bi zaradile novac od vrtoglave kupovine kuća u Americi.

Banke zarađuju novac na stambenom tržištu tako što naplaćuju ljudima kamate u zamjenu za pozajmljivanje ogromnih suma koje su potrebne kako bi se kupila kuća. I kako je sve više i više ljudi pokazivalo interes za kupovinu kuća, tako su i banke sve više i više iskazivale interes da im pomognu. U stvari, banke su ubrzo počele da se takmiče međusobno kako bi privukle ljude da kupuju kuće.

Uslovi za hipotekarne kredite postali su vrlo atraktivni, istina uz vrlo niske kamatne stope za početak i otplate od 30 do 40 godina. To je imalo dva efekta. To je ohrabrilo još više ljudi da razmišljaju o zaduživanju, i to je ohrabrilo banke da misle o tome gdje mogu dobiti još više novca za kreditiranje. Gdje banke dobijaju kredite? Iz istog mjesta odakle pojedinci to čine, iz druge banke. Kako je potražnja za hipotekarne kredite rasla, banke su počele jedna od druge pozajmljivati ogromne količine dolara, odnosno mnogo više nego što bi mogle, ako bi morale, vratiti iz vlastitog kapitala.

Bankari su bili su vrlo svjesni rizika o ogromnom zaduživanju. Ali, oni su rizikovali. Što su više novca usmjeravali na kreditiranje stambenih kredita, to su više novca mogli napraviti na stambenom tržištu. Lehman Brothers, glavna finansijska institucija koja je prošle sedmice proglasila stečaj, posudila je 30 puta više od iznosa vlastitog kapitala, koje je bilo

nemoguće vratiti u slučaju da dođe do kraha stambenog tržišta, kao što se i desilo.

Veliki razlog zašto su banke bile spremne na takve rizike je taj što su mislile da imaju sigurnu mrežu ukoliko stvari krenu loše. Pošto su izdavale stambene kredite, mnoge banke su takođe uzimale polise osiguranja od drugih finansijskih institucija, kao što je American International Group (AIG). Polise osiguranja su garanto-

vale da će osiguravajuće kompanije isplatiti banci novac koji kupac kuće duguje ukoliko sam ne isplaćuje rate. Pod uobičajenim okolnostima, ova sigurnosna mreža je dobro funkcionisala. Možda i previše dobro jer su banke postale pretjerano samouvjerene. Oslanjajući se na polise osiguranja, banke su čak nudile stambene kredite ljudima koji ne zadovoljavaju njihove kriterije, odnosno osobama sa niskim primanjima koji imaju poteškoća i pri plaćanju običnih računa.

Promatrači trenutne krize bili su zaprepašteni kad su saznali da su se banke odrekle većine rutinskih provjera svojih klijenata da li si uopšte mogu priuštiti kuće koje su kupili. Ta nepažnja je toliko iznenađujuća da se danas mnoga pitanja oko ponašanja banaka fokusiraju na ono što ih je moglo motivirati na to. Činilo se da je motiv izdavanja rizičnih kredita dao bankama nekoliko dobrih prilika. Banka je mogla uzimati kamate na kredite sama ili, u slučaju ako kupac kuće zakaže sa otplatom, naplatiti osiguranje kredita.

Nakon što su kupci zakazali sa otplatom stambenih kredita, banke nisu u mogućnosti da vrate novac koji su posudile od drugih banaka. Sektor osiguranja ne može priuštiti da plati sve dugove koje je obećao da će pokriti, dok se sigurnosna mreža pokazala kao iluzija. Jedina stvar koja je ostala mnogim bankama da učine je da proglase stečaj ili zatraže pomoć od vlade, kao što je sada slučaj.

EURO-TV
 Vas Distributer za TV HAYAT, BOSTEL, PINK, BN
 KEMO MUSIC
 Generalni zastupnik i instaler

660 Ashley Lane Walk
 Lawrenceville, 30043, Ga
 678-407-9297
 404-354-0443
 kemomusic@bellsouth.net

Hayat

Admir Terzic
 REALTOR®
 Committed to Five Star Service

Cell: (407) 697-1157
 Bus: (407) 644-6385
 Fax: (407) 644-7033
 Email: AdmirTerzic@earthlink.net
 Website: www.AdmirTerzicRealtor.com

Welchert Realtors
 National Properties

631 W. Morse Blvd., Suite 115 • Winter Park, FL 32789
 Independently Owned and Operated

The Real Estate Admiral

Dva pobjednika

U sjenci svjetske financijske krize u SAD je održana prva TV debata između predsjedničkih kandidata Demokrata i Republikanaca Baracka Obame i Johna McCaina. Na koncu su oba bili pobjednici.

Vanjska i sigurnosna politika trebale su zapravo biti težište ove prve debate. No, kako se i očekivalo odmah na početku tema je bila financijska kriza. Pri tome je Barack Obama najzad bio konkretan te je rekao da bi se paket pomoći američke vlade namijenjen sanaciji banaka morao brzo, ali promišljeno usvojiti. No, on također smatra da se porezni obveznici moraju zaštititi ako Vlada paketom pomoći od 700 milijardi dolara želi otkupiti propale kredite.

„U prvom redu se moramo pobrinuti za to da proces bude nadgledan. Drugo što moramo osigurati jest da porezni obveznici također od toga profitiraju kada njihovi uložci ponovo dobiju na vrijednosti, treće što moramo spriječiti jest da novac ne ode za obeštećenje menadžerima. I četvrto: moramo pomoći vlasnicima kuća jer je izvor problema u prisilnoj zapljeni koja se odvija u cijeloj zemlji.“

„Obama još ne razumije“

Kada je riječ o vanjskoj i sigurnosnoj politici oba senatora su u osnovi ponovila svoje već poznate stavove. John McCain je stalno govorio o svom dugogodišnjem vanjskopolitičkom iskustvu. Više puta je prebacio Obamu kada je riječ o Iraku:

John McCain, Barack Obama i moderator debate Jim Lehrer

„Senator Obama još uvijek ništa ne razumije. Ako iznevjerimo u Iraku, to bi ojačalo terorističku organizaciju Al Kaidu, ona bi tamo zauzela uporišta. Obamin plan povlačenja vodio bi porazu.“

McCain za izuzeće Rusije

Kada je riječ o Iranu sukobili su se oko toga da li bi di-

Obami 51 posto podrške gledalaca TV duela

Kandidat demokrata za predsjednika SAD-a Barack Obama dobio je 51 posto podrške gledalaca televizijskog duela sa suparnikom republikancem Johnom McCainom, objavljeno je u nedjelju na internetskoj stranici CNN-a.

Prema anketi CNN-a, senator iz Ilinois-a Obama dobio je veće povjerenje gledalaca prvoga TV duela održanog na univerzitetu u Misisipiju u petak uvečer, 26. septembra u odnosu na 38 posto podrške koju je ostvario McCain, koji u Senatu predstavlja saveznu državu Arizonu.

Muškarci su bili gotovo podijeljeni u podršci dvojici kandidata, pa je 46 posto dobio McCain, dok je 43 dobio Obama. Žene su međutim Obami dale mnogo više glasova – 59 posto u odnosu na 31 posto McCainu.

Više od dvije trećina gledalaca duela složilo se da će se

oba kandidata moći nositi s funkcijom predsjednika SAD-a ako pobijede na izborima 4. novembra.

Većina gledalaca ocijenila je međutim da je Obama inteligentniji, više je u toku s tekućim problemima, kao i da je kao iskrenija ličnost i jači lider. Dva puta više anketiranih smatra da kandidat Demokratske stranke bolje razumije njihove potrebe u odnosu na republikanskog suparnika.

Na pitanje koji bi se kandidat bolje nosio s ekonomijom, ispitanici su se u 58 posto slučajeva opredijelili za Obamu, dok je McCain dobio 37 posto glasova anketiranih.

„Prave ocjene ankete doći će za nekoliko dana kada budemo vidjeli da li izrečena podrška Obami ili McCainu utiče na birače i ne odnosi se samo na gledaoce (TV duela)“, rekao je direktor istraživačkog centra CNN-a Keating Holland.

Rukovanje Obame i McCaina nakon prve televizijske debate

rektni pregovori sa Vladom u Teheranu imali smisla. Obama je to predložio, ali je McCain rekao kako smatra da bi slični razgovori mogli dati previše legitimiteta iranskom predsjedniku Mahmudu Ahmadinedžad. „Iran, koji bi posjedovao atomsko oružje, ne bi bio prijatna samo Izraelu već bi vodio

atomskom naoružavanju cijelog regiona,” smatra McCain. Njegova strategija je stoga drugačija: „Ono što ja već dugo zahtijevam, a o tome sam razgovarao sa šefovima drugih država, jest stvaranje jedne demokratske alijanse. Jedno je ipak jasno: Rusi sprečavaju da Vijeće sigurnosti UN-a povuče odlučujuće korake. U toj alijansi bi zemlje bile udružene i posjedovale bi i veliku ekonomsku moć. Mi bismo mogli poduzeti sankcije protiv Irana koje bi imale odgovarajući efekt.” McCain je rekao da u toj alijansi dakle ne bi učestvovala Rusija, već bi je između ostalih činile Francuska, Velika Britanija i Njemačka.

Nasuprot tome Barack Obama smatra da se u rješavanje sukoba kao što je primjerice ovaj sa Iranom moraju uključiti Rusija i Kina. S obzirom na dešavanja u Gruziji on smatra da se naravno mora razmisliti o politici prema Rusiji. „Agresivna Rusija je prijatna regionu,” – kaže Obama i dodao kako se ruska invazija na Gruziju ne smije prihvatiti. „Rusiji se mora jasno staviti do znanja da se ne može ponašati kao diktatura iz 20. stoljeća, ako želi postati velika sila u 21. stoljeću,” – poručio je demokratski predsjednički kandidat.

Nakon debate obje strane su bile zadovoljne. Iz Izbornog štaba Demokrata saopćili su da je Obama dominirao debatom o vanjskoj politici u čemu je zapravo snaga Johna McCaina.

Želite se reklamirati, a ne znate kako?

Pozovite nas na broj

678-985-0592

ili nam pošaljite e-mail na

redakcija@europamagazine.info.

You want to advertise in
our magazine, but don't know how!
Just call our marketing department at

678-985-0592

or e-mail us at

editor@europamagazine.info
and we will gladly assist you.

Dejtonska formula

Analize Latinke Perović, Ive Banca i Dubravka Lovrenovića daju preciznu dijagnozu uzroka koji su doveli do sloma nekadašnje Jugoslavije

KARABEG: Rat u Bosni i Hercegovini završen je Dejtonskim sporazumom koji je projektovao državu u čije su temelje ugrađeni elementi nacionalne podjele. Da li je, po vama, Dejtonski sporazum bio nužan, da li je on bio jedini način da se rat završi, ili je on, ipak, bio greška?

LOVRENOVIĆ: Dejtonski sporazum jeste bio jedini način da se završi rat, ali 1995. godine. Dejtonski sporazum, međutim, nije bio jedini način da se rat završi 1992. godine. U međuvremenu, tokom tri ratne godine, desili su se procesi koji

Ovaj tekst nastao je na osnovu intervjua koji je u ljeto 2001. novinar Radija Slobodne Evrope Omer Karabeg vodio sa Latinkom Perović, dugogodišnjim naučnim savjetnikom Instituta za noviju istoriju Srbije, Ivom Bancem, profesorom istorije na univerzitetu Jeju u Sjedinjenim Američkim Državama, i Dubravkom Lovrenovićem, docentom na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu. Ovi ugledni historičari, između ostalog, govore i o onome što su "svjedoci raspada" kazali u seriji intervjua, objavljenim u prošlim brojevima Europa Magazina.

Gotovo da nema stanovnika bivše Jugoslavije koji sebi i dan-danas ne postavlja pitanje - kako nam se moglo dogoditi da se nakon pola vijeka života u miru i stabilnosti survamo u tako krvavi rat? Čuđenje i nevjerica traju i do danas i zato je dragocjen svaki ozbiljan pokušaj da se objasni ta tragedija.

su išli na ruku unutarnjoj dezintegraciji Bosne i Hercegovine i njenoj etničkoj podjeli, pa je zbog toga Dejtonski sporazum donio ono što je donio. Najveća njegova vrijednost je to što je zaustavio rat, ljudi više nisu ginuli. Njegova negativna strana je što je, ipak, na određen način cementirao etničke podjele i projekte etničkog čišćenja.

BANAC: Dejtonski sporazum je jedno krajnje parcijalno rješenje. On je, istina, zaustavio ratne sukobe u Bosni i Hercegovini i to je njegov najpozitivniji aspekt. Sve drugo ide u prilog tezi da je taj sporazum značio neformalnu podjelu Bosne i Hercegovine. Kad sam jednom, možda čak malo prežestoko, osuđivao negativne aspekte Dejtonskog sporazuma, jedan mi je bosanski prijatelj odgovorio da to sve stoji, da se u Bosni to zna mnogo bolje, ali da Dejtonski ustav doista daje velike mogućnosti za rekonstrukciju Bosne i Hercegovine, ako za to postoje odgovarajuće političke snage u samoj zemlji. Međutim,

ja ne mogu zamisliti da je Dejtonska formula zadnja riječ u političkoj historiji Bosne i Hercegovine. To doista ne može biti tačno. Prema tome, sigurno će doći do dograđivanja, do promjena u Dejtonskoj formuli. To je nužno. Jer, Bosna i Hercegovina je danas jedno nevjerovatno kompleksno političko tijelo, ukoliko je uopće političko tijelo, i odnosi koji danas postoje u Bosni i Hercegovini dugoročno ne mogu biti održivi.

DOBITNICI I GUBITNICI

KARABEG: Ko je najbolje, a ko najgore prošao u ratu na području bivše Jugoslavije? Hrvatska je praktično ostala bez Srba. Republika Srpska, posebno pojas uz Drinu, etnički je čista, zapadna Hercegovina je takođe etnički čista, Kosovo je gotovo ostalo bez Srba. Zar se ne bi moglo reći da su nacionalisti ipak bili pobjednici u ovom ratu, to jest, da su ostvarili svoje ciljeve?

BANAC: Ako je glavni cilj rata bilo stvaranje etnički čistih država, onda je on dobrim dijelom i ostvaren. Pogledajte samo kartu Bosne i Hercegovine koja je u svom predratnom izdanju bila proizvod velikih previranja i ratova u sedamnaestom stoljeću. Ona je sada sasvim drukčija. I zato je pitanje svih pitanja, ako želimo promijeniti učinke ovih ratova, vratiti izbjeglice na svoja ishodišta, što je zapravo najteži problem. Povratak ide izuzetno sporo, sa krajnje polovičnim rezultatima.

KARABEG: Kad je riječ o rezultatima rata na području bivše Jugoslavije, čini mi se da postoji jedan paradoks. Milošević je u Hagu, Karadžić i Mladić se kriju po šumama Republike Srpske i verovatno će završiti u Hagu, Blaškić i Kordić su u Hagu, vjerovatno će tamo završiti i general Gotovina i još neki hrvatski generali. Dakle, na ovaj ili onaj način, svi glavni izvršioци su kažnjeni ili će biti

Excellent is our Standard

Vehicle Wraps & Signs
Manufactured by Specialist

photo World & Signs
www.photoworldinc.net

404-641-9682
Toll Free: 1-866-376-3437

kaznjeni. Međutim, niko ne dira u rezultate njihovih djela, a to su etnički čiste teritorije. Potpuno je promijenjena etnička mapa dijela Balkana koji je pokrivala bivša Jugoslavija. Nove vlasti, koje se odriču izvršilaca zločina, nikako se ne odriču rezultata tih zločina.

BANAC: Postoji uvjerenje da svako mijenjanje odnosa neminovno vodi u nove konflikte. Kad bi to bilo samo shvaćanje lokalnih elita, onda to ne bi bio toliki problem. Međutim, bojim se da i u međunarodnoj zajednici ima vrlo mnogo onih koji smatraju da po logici: što je bilo, bilo je, treba prihvatiti ono što je rat donio i da u to ne treba mnogo dirati. Jer, kako inače objasniti činjenicu da u Bosni i Hercegovini, uostalom i na Kosovu, a i jedno i drugo područje je pod nekom vrstom protektorata, nema apsolutno nikakvih ozbiljnih pomaka, kad je riječ o ponovnom uspostavljanju multietničke strukture tih teritorija. Uostalom, nešto malo iskreniji teoretičari i činitelji međunarodne politike gotovo otvoreno kažu da je nacionalna homogenizacija ipak nekakav ulog u stabilnost u cijeloj regiji. Ja to ne prihvaćam, jer ima bezbroj povijesnih primjera da to doista nije tako. Je li izmjena stanovništva između Grčke i Turske dovela do trajne stabilnosti? Ja mislim da nije.

KARABEG: Ima li pobjednika i poraženih u ratovima na području bivše Jugoslavije? U Hrvatskoj se smatra da je Domovinski rat bio pobjednički, Bošnjaci ističu da su oni, s obzirom na broj ubijenih i raseljenih, najveće žrtve rata, dok u Srbiji prevladuje mišljenje da su Srbi najveći gubitnici.

LOVRENOVIĆ: Tu postoje dva ugla gledanja. Jedan je vrednovanje nas suvremenika, a drugo je vrednovanje historije koja će donositi svoje zaključke. Ako bih govorio o svome unutarnjem osjećaju koji me prati dok s vama razgovaram, onda bih bio sklon da kažem da u ovom ratu zaista nema ni pobjednika ni poraženih. Kada historičari budu vrednovali, kada ovo što nam se dogodilo bude neka daleka povijest, onda će oni imati druge kriterije, uspostavljati druge parametre, u kojima naše osobne emocije neće značiti ništa, na osnovu kojih će se onda moći precizno odgovoriti ko je pobjednik, a ko poraženi.

KARABEG: Rekli ste da je po vama ovaj rat završen bez pobjednika i bez poraženih. Mislite li da je to dobro za budućnost ovog prostora?

LOVRENOVIĆ: Moram reći da mi je teško govoriti o budućnosti. Ali bih se pozvao na povijesno iskustvo o kome sam u posljednje vrijeme dosta intenzivno razmišljao. Ni evropsko, niti balkansko pitanje, a ta dva pitanja pokazuju veliku mjeru komplementarnosti, nisu se kroz povijest mogli riješiti na onaj način kako se riješilo američko pitanje - ratom između Sjevera i Juga. Jug je bio poražen, a Sjever, koji je bio jači, efikasniji i moderniji, nametnuo je svoj model. Dobili smo Ameriku koja je vodeća sila u svijetu. Mi smo suviše mali da bismo jedni druge mogli potpuno eliminirati, mi smo jedni drugima zadate veličine. Srbi su zadata veličina Hrvatima i obratno, Bošnjaci su zadata veličina Srbima i obratno, i tako u svim mogućim kombinacijama. Zbog toga možda i nije nesretna okolnost što nije bilo pobjednika u onom klasičnom vojničkom smislu.

Pristalice Franje Tuđmana će, naravno, kazati da ja nemam pravo, jer je on oslobodio Hrvatsku, jer je Hrvatska postala slobodna država, nacionalna država i tako dalje. Na to bi se moglo odgovoriti čitavim nizom vrlo uvjerljivih argumenata koji će relativizirati tu pobjedu. Ima puno primjera u povijesti koji pokazuju da su pobjede bile gorče od poraza, tako da bih, kad je riječ o pobjednicima i gubitnicima, zadržao stanoviti oprez i oslonio se na ono što ćemo, nadam se, saznati tokom naših života.

ZLOČIN KAO SREDSTVO RAZGRANIČENJA

KARABEG: Da li je rat na području bivše Jugoslavije bio nužan i da li je morao biti tako krvav? Drugim rečima, da li su tragedije, razaranja, ubijanja i masakri mogli biti izbjegnuti?

LOVRENOVIĆ: Naravno da su mogli biti izbjegnuti da je postojala drugačija klima, drugačije ozračje i volja da se oni izbjegnu. Međutim, bojim se da je bilo suprotno - postojala je volja da se uradi sve ono što je urađeno, pogotovo na Miloševićevoj strani. Imali smo vrlo precizno i tvrdo zacrtanu ratnu opciju stvaranja velike Srbije i sve ono što se nije uklapalo u taj koncept nije se shvaćalo drugačije nego kao neprijateljsko. Kad tome dodamo da je Milošević u tom trenutku raspolagao ogromnom ratnom mašinerijom, to jeste Jugoslovenskom narodnom armijom, koja se svojim najvećim dijelom stavila na stranu samo jednog naroda, onda možemo reći da je rat i sve ono što je on sa sobom donio bio, nažalost, neizbježan.

BANAC: U uvjetima politike stvaranja nacionalno homogenih država ovakav rat je, ja mislim, bio nužan, jer se išlo za potpunim razgraničenjem na etničkoj osnovi, a to se može postići jedino prinudom, ili, ako hoćete, zločinom.

PEROVIĆ: Ja uopšte ne mislim da je ono što se desilo bilo u isto vreme i neizbežno. Nikad ne postoji samo jedna mogućnost, nikad istorija, kao ni priroda, ne stavlja sve ne jednu kartu. Jugoslavija je sigurno zahtevala ozbiljne reforme, već samom činjenicom da je postepeno prestajala da bude ideološka i partijska država, ali da je morala da nestane sa lica Evrope i to na takav način, apsolutno ne smatram nikakvom istorijskom neizbežnošću.

Naprotiv, smatram da su za takav razvoj događaja odgovorne njene političke i intelektualne elite. Tačno je da su mnoge stvari vodile u tom pravcu, ali postojale su i druge mogućnosti da se Jugoslavija transformiše i da ne prođe kroz ovakvo stogodišnje nazadovanje, sa veoma istrošenim rezervama za obnovu. Jer, sve bivše jugoslovenske republike prolaze kroz duboku krizu. Završen je proces stvaranja nacionalnih država, ali put do njihove konsolidacije, do obnove međusobnog poverenja, veoma je dug i komplikovan. Ja mislim da je u kontekstu opšteg evropskog trenda relativizacije nacionalnih granica i nacionalnih suvereniteta, jačanja ljudskih prava i ujedinjujuće funkcije tehnologije, koja stvara pretpostavke za očuvanje individualiteta kroz jezik, kulturu, religiju i tradiciju, Jugoslavija apsolutno bila mogućna. Ona se mogla održati kao vrlo slobodna i fleksibilna unija, dok sada imamo čitav niz nakostrešenih nacionalnih država koje još uvek ne mogu da pronađu način komuniciranja i normalnog funkcionisanja.

Latinka Perović

Ivo Banac

Dubravko Lovrenović

KARABEG: Kako je bilo moguće da se, recimo, Sovjetski Savez, koji je bio nevjerovatna, i rekao bih, neprirodna mješavina nacija potpuno različitih kultura, raspadne na miran način, a da se Jugoslavija, u kojoj su živjeli narodi bliskih kulturnih tradicija, raspadne uz toliko nasilja i krvi?

BANAC: Objašnjenje je u tome što je nakon pokušaja puča 1991. godine napravljen savez između reformnih snaga u Rusiji i nacionalnih vodstava u drugim sovjetskim republikama. Drugim riječima, ako hoćete da to ogolimo do kraja, razlika je u tome što je Jeljcin vodio politiku koja je bila potpuno suprotna onoj koju su vodili razni politički činioci u Jugoslaviji, u prvom redu Slobodan Milošević. U Rusiji je došlo do spoja demokratskih i nacionalnih snaga i to je omogućilo nešto što nitko uopće nije mogao zamisliti - da čitav niz krajnje upitnih tvorbi iz Staljinove torbe za rješavanje nacionalnog pitanja postanu nezavisne države.

DATUM SMRTI

KARABEG: Kada je Jugoslavija prestala da postoji? Koji je po vama, kao istoričaru, datum njene smrti?

BANAC: Ovisi kako to pitanje postavljate. Faktički govoreći, ona je prestala postojati onog trenutka kada je međunarodna zajednica ozakonila nezavisnost Hrvatske i Slovenije, što će reći u listopadu 1991. godine. Jer, Jugoslavija nije svaki zadnji teritorij onog što se naziva Jugoslavija, nego državna zajednica koja, ako joj odnesete jedan dio, faktički prestaje postojati. To što je Milošević uradio ostavljajući za Srbiju i Crnu Goru naslov Jugoslavija samo je običan trik koji je izazvao čitav niz sporova oko nasljedstva bivših saveznih posjeda. Dakle, ako želimo da odredimo datum njene smrti, to je svakako bilo u listopadu 1991. godine, a sve poslije toga je zapravo postjugoslavensko razdoblje.

LOVRENOVIĆ: Ja smrt Jugoslavije vezujem za početak rata u Sloveniji, bez obzira što je to bila inscenacija, to smo saznali mnogo kasnije. No, i pored toga, mnogo je u psihološkom smislu značila ona slika kada Slovenci skidaju tablu na kojoj piše Jugoslavija i postavljaju drugu na kojoj piše Slovenija. Čini mi se da je to bio zadnji signal da Jugoslavija zapravo više de iure ne postoji.

PEROVIĆ: Ja mislim da je datum smrti Jugoslavije donošenje srpskog ustava aprila 1990. godine koji je izvršio prvi čin separacije, jer je u tom ustavu pisalo da se ne smatraju obaveznim odredbe savezne države koje dolaze u sukob sa interesima Srbije. Ubrzo zatim nastaje kriza u Predsjedništvu Jugoslavije, tako da je to za mene početak kraja Jugoslavije. Drugo je pitanje kada se sve to formalno desilo. To se događalo u etapama. Mi optužujemo Hrvatsku i Sloveniju za separatističke akte, ali, ako stvari posmatramo hronološki, prvi akt separacije učinjen u prvom srpskom ustavu posle smrti Josipa Broza.

DA LI JE JUGOSLOVENSKA IDEJA ZAUVIJEK MRTVA?

KARABEG: Može li se, nakon svih ovih nesrećnih iskustava sa zajedničkom državom, reći da je jugoslovenska ideja istorijski potrošena i da nema šanse da se ponovo aktuelizuje? Vidite li neki bolji okvir za rješavanje međunacionalnih problema na Balkanu, ili mislite da će jugoslovenska ideja jednog

dana ponovo biti aktuelizovana?

LOVRENOVIĆ: Mislim da sa sigurnošću možemo kazati da je jugoslovenska ideja za jedan duži vremenski period potrošena. Šta će biti za pedeset ili sto godina, vrlo je teško predvidjeti. Međutim, sa jugoslovenskom idejom ili bez nje, mislim da je za razumijevanje naše pozicije bitna definicija južnoslovenskih naroda, koju je u svojoj "Karakterologiji Jugoslovena" formulirao Vladimir Dvorniković, nazvavši ih narodima prostora, a ne narodima vremena, narodima koji se zapravo na određen način bore sa vremenom, ili bore protiv njega. Mislim da je pitanje političke modernizacije glavno pitanje naroda koji žive na ovom prostoru. Mi smo, da upotrijebimo jedan klasični školski izraz, jako zaostali sa gradivom. I bojim se da se dvadeseto stoljeće, ako ga osmotrimo potpuno hladno kao historičari, može smatrati izgubljenim za južnoslovenske narode, jer se pokazalo da političke ideje koje su egzistirale na ovom području nisu bili korespondentne sa vremenom. Mi smo živjeli neke oblike političkih i drugih utopija, koje su u jednom vremenu mogle izgledati ružičasto. Svijet je, međutim, za to vrijeme razvio druge kriterije. Danas je osnovni kriterij tržište, uspjeh se mjeri visinom bruto nacionalnog proizvoda. A ovi naši historijski resantimani, nacionalizmi, romantizmi postali su u modernom svijetu stvar daleke prošlosti.

BANAC: Ovisi što podrazumijevate pod jugoslavenskom idejom. U ovom trenutku ona je doista mrtva. Međutim, jugoslovenska ideja je imala raznih oscilacija kroz svoju povijest i bilo bi prezahtjevno reći da je ona zauvijek skinuta s dnevnog reda. Ali, ukoliko se ona pojavi u nekom budućem razdoblju, koje ne treba očekivati u skoroj budućnosti, ona se ne može ponoviti niti u jednoj od svojih varijanti koje su viđene u dvadesetom stoljeću. Treba imati u vidu da je jedan od glavnih elemenata u strukturiranju jugoslavenske ideje bio u tome što je ona insistirala na kakvom-takvom slavizmu. A sam koncept slavizma danas je krajnje upitan i, reklo bi se, najslabiji u onim zemljama koje su ga svojevremeno zdušno predstavljale. Mislim u prvom redu na Češku i Hrvatsku. Ako analiziramo nastanak slavenske ideje i njen razvoj, onda ćemo vidjeti da je ona uvijek bila korištena kao osnova za okupljanje protiv jačih protivnika. Oni danas ne postoje i zbog toga jugoslavizam trenutno nije aktualan.

PEROVIĆ: Mislim da je jugoslovenska ideja, shvaćena kao stvaranje jedne nove nacije koja bi predstavljala amalgam svih postojećih nacija, Srba, Hrvata, Slovenaca i drugih, od početka bila potrošena. Međutim, ideja o zajednici u kojoj južnoslovenski narodi egzistiraju kao posebne, kulturne, političke i nacionalne celine, bila je, po mom mišljenju, prosperitetna ideja. I, ako bivši činioci jugoslovenske države, odnosno jugoslovenski narodi, ikad pozele da žive u jednoj zajednici, to sigurno neće biti ni obnovljena Jugoslavija, ni centralistička, ni federalistička, ni unitarna, ni multietnička država, to će sigurno biti jedan savez vrlo slobodnih individua. Verujem da je to nešto što je neizbežno i što ne proizilazi samo iz nužnosti razvoja bivših jugoslovenskih naroda, nego iz nužnosti razvoja sveta oko nas.

– kraj fejtona –

ADVOKATSKA KANCELARIJA

Aleksandra H. Bronsted, P.C.

Attorney at Law

Prvi advokat u Atlanti sa kojim možete razgovarati na Vašem jeziku!

Aleksandra H. Bronsted

Radi u oblastima:

Osobne ozljede zadobivene:

- Na radu / Workers' compensation
- U saobraćajnim nesrećama
- Pri padu
- Korištenjem neispravnih proizvoda

Radno pravo / Diskriminacija - Porodično pravo / Razvodi - Krivično pravo - D.U.I

6065 Lake Forrest Drive "Suite 200" Atlanta, GA 30328

Phone: 770-451-3818 Fax: 770-451-3922

Olde Salem Apartments

- *2 Bedroom Apartment Homes
- *Total Electric
- *Free Water
- *Pool & Clubhouse
- *W/D Connections
- *Ceiling Fans, Mini Blinds & Drapes
- *Large Patios/Balconies

**Za sve informacije na našem jeziku
obratite se Hasibi. Tel: 770-963-7057**

345 Stone Mountain St. - Lawrenceville, GA 30045

Directions: I-85 North to 316 towards Lawrenceville/Athens.
Exit GA 120 East & turn right. Go about 1 mile to Langley Dr.
& turn right. Turn right at Constitution & turn right onto Stone
Mountain St. We are on the left.

*Prices & Specials Subject to Change. **With Approved Credit.

CALL FOR SPECIAL OFFERS*

NO APPLICATION FEE! **

Šarena džamija

Gračanica

Biznis-grad, a takva mu i sela

Vozikam se, tako, sjevernom Bosnom, sretan što mi je, eto, zapalo da poslije toliko vremena, dugih godina, došao vakat putovanju radi putovanja. Čudo je, živo, ova Bosna s tuzlanske strane i gdje god baneš vidiš da je bolje i ljepše nego u sredini ove naše namučene zemljice. Svugdje se nešto zbiva, mota, događa, gradi... Promet je na cesti od Tuzle ka Doboju, ali i na svim poprečnicama što streme Savi uzavreo, buran, a i, očito plodonosan. I dok zvjeram pogledom tragača za zanimljivostima, sjećam se rahmetli Zuke Džumhura i brk mi titra: Evo i mene, ko on, vječna hodolica, u obilasku rad obilaska. Ono, istina i on je pisao, a i ja to radim – nije dakle baš nepokriveno, postoji zadatak! U ovoj današnjoj Bosni malo je onih što bi mogli putovati ko turisti. Ono malo svijeta što je moglo zakrpati nešto ljetovanja, a daleko od zida i ograde domaćinstva, išao je na jadransku ili turske obale na maksimum pet-šest dana. Oni s boljim bilansima su, što bi se u Hrvatskoj reklo, tajkuni. Svi stali u po promila ukupnog stanovništva bosanskohercegovačkog dunjaluka. U svakom slučaju, o Tuzli sam već pisao, a znam već, pisat ću, ako Haris i Eso dozvole, s ovih terena, za našu novinu i o Gradačcu, Brčkom, čak i ponekom selu. Ima šta. A sada? Pa o Gračanici. Jašta. Kako nećeš kad već na prilazu, gradu, sve se komeša, vidiš radi se na sve strane, mravinjak pravi, a dočeka te pozdrav:

„DOBRODOŠLI U GRAČANICU, GRAD, nadaleko poznat i pod imenom OD POSLA ČARŠIJA!

Ovdje se živi od paleolita do danas. Ako Bog da i nadalje. Ako ne nađete ono radi čega ste došli, nudit ćemo Vam bolje od toga što tražite, ili, omogućiti upravo to što želite. Dobro-

Nusret Melić - Daso

došli u Gračanicu, GRAD koji tradicionalno postoji zbog sebe i svojih građana, ali iskreno želi postojati i zbog VAS. DOBRODOŠLI.“

Zakoči!

Iskačem iz auta i pitam prvog što nailazi:

- Ma, ko ovo skonta?

- A što? Pa tako je! Jel ti se ne sviđa?

- Bolan, kako mi se neće svidjet! Zato i pitam!

- E kad je tako, da ti i odgovorim – naš Daso! Gradonačelnik. I, ko bio da bio, dobro nam doš'o, ako si od dobre volje!

- Ko li je taj njihov Daso kad slučajni prolaznik, slučajnog putnika ovako obavještava?

Opštinsko zdanje je krasna zgrada pseudo-maurskog stila. Kasnije ću saznati da je sagrađena krajem 19. vijeka. Podigoše je austrougarske vlasti, a narod je prozvao konakom čuvajući trag naziva osmanske uprave i šerijatskog suca – kadije. I u njoj je – Daso. Nadimkom. Punim imenom Nusret Melić.

Imponira susret s ovim čovjekom. Stamen, ozbiljan, a nasmiješen. Ne odaje nikakvu nesigurnost, kao da ga ništa neprijatno ne može iznenaditi i kao da će svaki čas izgovoriti rješenje na problem o kojem tek razmišljaš ili odgovoriti na, u mislima, još nedovoljno definirano pitanje. Ipak, najviše impresioniraju bistrice, baš kako se, u narodu i kaže „bistro kao...“, plave oči. I dobrotu su. I rendgen. Brk, njegovan s pažnjom, govori, opet neke druge stvari, Društven čovjek! Kad saznaš da je bio i sportaš, izviđač, dugogodišnji sportaš, kulturnjak... sve se kockice slože i sve je jasno. Ovo je čovjek na svom mjestu. Pravom. I kao da je svjestan da odaje upravo opisani utisak, staloženo je objasnio svoj načelnički posao tvrdnjom kako je iz naroda i s narodom je. Pa otud i rezultati onakvi kakvi jesu.

- Pa, ima li problema, načelniče?

- Ma kakvi – nema onih žestokih, pravih! Prvo, svi me zovu Daso. Hoću tako i da se predstavim. Problema ima, ali i postoje da bi bili riješeni! Ovo je biznis-čaršija! Kad je to generalno opredjeljenje onda se može radom protiv problema. I, što se toga tiče to je to.

- Baš tako? U jednoj ovdašnjoj publikaciji piše: „...Kao načelnik općine Gračanica, suočava se sa mnogim problemima i teškoćama karakterističnim za post-ratno bosanskohercegovačko društvo...“

- Tako je. Ništa nije netačno, ali i ja ću citirati sam sebe, tako sam napisao u jednom izvještaju, a rečeno mi je, kad je nakon rasprave jednoglasno prihvaćen, da to, bez ikakve fra-

ze i jeste tako, moj glavni slogan je: Približiti sela Gračanici, Gračanicu učiniti gradom. Bez obzira na nepovoljne uslove u okruženju, pravno-političke, ekonomske i druge, uspjeli smo. Eto!

I jesu. Gračanica – cvijetna bašča, Ni do jednog sela, a dvadeset ih, ne vodi makadamski put. I svi osvjetljeni. Biznis cvate. Kao i parkovi, kao i bašče.

U opštini 428 preduzeća i 672 samostalne radnje. Broj zaposlenih povećan sa 7 hiljada 2004. godine narastao na 11 hiljada u opštini što ukupno nema 50 hiljada stanovnika. U skoro svakoj kući, bila ona radnička ili poljoprivredna, nekakva mašinica – ponešto se od sitnih dijelova proizvodi za pogone u privrednoj zoni.

Gračanica je dosanjani san. A nastala je otkidanjem od srednjovjekovnog kraljevskog grada Sokola, a zatim se naglo zaustavila sat hoda južnije, s lijeve strane rijeke Sokoluše, ispod starog srednjovjekovnog rudnika željeza, a ispred tamnih obrisa Ozrena i otvorenog, vjetrovitog Sprečkog polja, nekad zvanim Gračaničkim kao što i Sokoluša nekada bješe rijeka Gračanica. Pronađeni arheološki ostaci iz doba neolita na južnom izlazu iz grada, svjedoče da je Gračanica bila ljudsko stanište još u praskozorje historije. A u doba srednjovjekovne bosanske države, kraljevski grad Soko imao je izuzetno važ-

Bijela džamija

nu ulogu u odnosima između bosanske kraljevske dinastije Kotromanića i dinastije mađarskih kraljeva i krupnih feuda-

laca sjeverno od Save. Procvat doživljava krajem 17. stoljeća, u doba Ahmed paše Budimlije, graditelja čaršijske džamije, hamama - javnog kupatila i sahat-kule - prepoznatljivog obilježja gračančke čaršije i danas.

MGR Transportation inc.

Saradujte sa nama, nećete se pokajati!!!

Pružamo kvalitetne usluge, omogućujemo registraciju Vaših vozila, obradu fuel takse i finansiranje ukoliko tek kupujete kamion

Za više informacija pozovite nas na tel: 708-496-9425

www.mgrtransportation.com

Uvijek, a i danas Gračanica je bila čisto bosanska, čaršija Bosanaca - pravoslavaca, katolika, muslimana. I ponosna je na to. Na antifašističku tradiciju, na fakat čuvanja jedinstvene, zajedničke države i u nedavnom ratu.

A anegdota i legendi? Koliko hoćeš. Samo nit' mi dozvoljavaju okupaciju novinskog prostora, niti moram baš sve ja reći. Otputuj, doputuj, čitaocē u ovo biser-cvijetno čudo i uvjeri se sam. Vrijedi doći i iz Amerike. Vidjeti okusiti, omirisati, čovjekom se osjetiti. Jedino neka mi dame Gračanice oprostite. Trebalo je, posebno, opisati šta one rade za svoj grad, a nisam. Ne staje! Kakvu, recimo, čipku prave! Ako može stati neka bude barem fotografijom predstavljena.

Test: Audi A5 3.0 TDI Quattro

Kralj ceste

Audi A5 svjetlo dana je ugledao u Ženevi i odmah se vidjelo da se radi o elegantnom kupeu prepoznatljivog dizajna. Uz to ga krasi odlične vozne osobine, prestiž i otmenost koja se podrazumijeva uz četiri kruga na masci motora. Do sada smo tvrdili da dizel motor i kupe automobil nisu dobra kombinacija. Nakon testa promijenili smo mišljenje.

S prednje strane A5 ne donosi previše novih linija. Zapravo radi se o razradi ideja koje su već neko vrijeme prisutne na kompletnoj gami Audijevih vozila. Kao jedina uočljiva novost dolaze dnevna svjetla sa LED tehnologijom. Njihov oblik i intenzitet svjetla privlače pažnju svih učesnika u saobraćaju pa je i s te strane postignut pun pogodak. Ogromna maska motora obrubljena kromom već je viđena ali se mora priznati da daje snažan karakter svim modelima na kojima se nalazi. Pogled s boka otkriva dosta novosti. Karakteristična kupe linija skladno je raspoređena na dužinu od 4.625 mm i visinu od 1.372 mm. Iz određenih uglova javlja se sličnost sa Maseratijem, Jaguarom i, čak, elegantnim Aston Martinom. Za to su zaslužni istaknute ivice blatobrana i "C" nosač krova.

Zadnji, niski, dio otkriva širinu od 1.981 mm. Visoko u blatobranima instalirana je svjetlosna grupa koja se usijeca u poklopac prtljažnika dok monotoniju masivne zadnje karambolke uspješno razbijaju dvije velike izduvne cijevi smještene u krajeve. O ukusima se ne raspravlja ali moramo naglasiti da su svi prisutni rekli da A5 u prirodi djeluje znatno ljepše nego na fotografijama.

Otvaranjem vrata otkriva se unutrašnjost kakva se samo poželjeti može. Vrhunski materijali i savršena krajnja obrada gode svima a i opravdavaju visoku cijenu. Nakon sjedanja u izrazito profilisana sjedišta vozač i suvozač trenutno zaključuje da je ergonomija na najvišem mogućem nivou. Osobe svih konfekcijskih brojeva lako će pronaći idealan položaj zahvaljujući bogato podešivom točku upravljača i sjedišta. Nakon svih podešavanja ručica šestobrzinskog mjenjača i dalje je nadohvat ruke baš kao i sve ostale komande. Obzirom da smo Audi A5 vozili duže vrijeme primijetili smo i jedan mali nedostatak. Sve komande, čiji je broj pozamašan, osvijetljenje su crvenim svjetlom te kokpit u nekim situacijama djeluje kao božićna jelka. Nama je to ponekad odvlačilo pažnju ali ima i onih kojima se takvo rješenje dopada. Umalo ne zaboravismo. Audi A5 ima konfiguraciju 2+2. Već smo napisali da je na prednjim sjedištima kraljevski osjećaj a šta je za zadnjim parom? Zadnju klupu razdvaja tunel kroz koji prolazi kardanska osovina što ograničava širinu sjedeće površine. Iako je međuosovinski razmak 2.751 mm prostora za koljena nema baš previše. Ipak, raskošno okruženje boravak na zadnjim sjedištima činiće ugodnim čak i prilikom dužeg

Sto godina GM-a

putovanja. Jedini problem može predstavljati često ulaženje-izlaženje koje zahtijeva par gimnastičkih poteza. To donekle ublažavaju električno pokretana sjedišta čiji se uzdužni hod može podešavati i sa zadnje klupe.

Kupe automobili podrazumijevaju snažne motore. Prije desetak godina bilo je nezamislivo da se u model sportskih ambicija ugradi dizel motor. Ali, razvojem dizelske tehnologije postignute su odlične performanse uz znatno manju potrošnju goriva. Ispod prednje haube našeg testnog Audija prigušeno je brundao 3.0 litreni dizelaš postavljen u konfiguraciju V6. Maksimalna snaga od 240 KS dostupna je na, za sportaša, preniskih 4.000 obr/min dok obrtni moment maksimum ispaljuje na enormno niskih 1.500 obr/min. Obzirom da A5 nailaskom na vagu pokaže 1.610 kg pomalo su nas iznenadila odlična ubrzanja i još bolja međuubrzanja. Iz stanja mirovanja do prvih 100 km/h protekne kratkih 5,9 sekundi. U šestom stepenu prenosa bez problema se postiže, elektronski ograničenih, 250 km/h. Time su razbijene sve predrasude o kombinaciji kupe automobila i dizel motora.

Za idealnu distribuciju snage zadužen je opjevani Quattro pogon. U idealnim uslovima vožnje na prednju osovinu dolazi 40 a na zadnju preostalih 60 posto obrtnog momenta. Recept je to kojeg poštuju sportski nastrojeni vozači. Time je izbjegnuto, za automobile s prednjim pogonom, karakteristično proklizavanje nosa automobila prema vrhu krivine. Quattro radi neprimjetno pa vozač uopšte ne osjeti rad centralnog diferencijala. Zasluga za gotovo idealan balans pripada platformi na kojoj dolazi i novi A4. Naime, pogonski sklop primjetno je pomaknut prema vozaču čime je postignut dobar raspored mase među osovinama. To je do sada bila jedna od većih mana Audijevih automobila, pogotovo sa samo prednjim pogonom.

Za odlična usporenja zaduženi su hladjeni diskovi na obje osovine. Oni su instalirani ispod aluminijski naplataka od 17 inča na kojima su montirani pneumatici dimenzija 225/55 R17. Na vješanju je obilato korišten aluminij koji je, po ležanje na cesti, štetnu masu sveo na minimum.

Audi je sinonim za kvalitetu i luksuz. Model A5 nije nikakav izuzetak. Naprotiv, postavlja neka nova mjerila u klasi gdje pripada.

Proslavu stotog rođendana Dženeral Motors slavi na najefikasniji mogući način, najavljujući novi dan. Naravno ne samo u simboličkom smislu, nego ukazujući na strategije koje će obilježiti drugi vijek postojanja najvećeg proizvođača vozila na svijetu.

Kompaniju GM osnovao je Vilijam Durant 16. septembra 1908. godine. U patente koji su potekli iz GM-a spadaju automatski menjač, električni starter motora, servo-pojačani upravljač, katalizator na izduvnom sistemu. Rik Vagoner, predsjednik GM-a najavljuje da novim vijekom počinje nova era, koju će obilježiti modeli visoke ekološke savesti, ekonomičnosti i revolucionarnih rešenja.

Kao slavljenički poklon, GM je predstavio serijsku verziju modela Volt koji će definitivno ući u proizvodnju krajem 2010. godine. Volt će biti prvo serijsko elektro vozilo, koje ne koristi dosadašnja hibridna rešenja. Koristeći samo elektro motor, radijus kretanja je 60 kilometara. Litijum-jonske baterije se mogu jednostavno puniti preko kućne utičnice, a do punog kapaciteta je potrebno manje od tri sata. Ukoliko se baterije isprazne u toku vožnje, u pomoć će priskočiti motor sa unutrašnjim sagorijevanjem, ali čija snaga se koristi isključivo za pogon generatora. Maksimalna brzina električnog četvorosjeda je 160 km/h.

REALTY PROFESSIONALS Kupujete ili prodajete kuću? Pozovite me...

- *Besplatna market analiza
- *Hud & Foreclosure specijalne ponude
- *Najbolje kamate
- *Brza prodaja Vaše kuće
- *Tax credit od \$7,500.00 prilikom kupovine prve kuće (First time Buyer)

Prilikom kupovine moje usluge su besplatne

Armin Mehmedović
BROKER - ASSOCIATE

Direct: 404-512-0509
E-mail: arminsellatlanta@yahoo.com
www.gwinnettnewhomesonline.com

Chrome 'krade' korisnike Explorera

Prema podacima tvrtke Net Applications, Chrome je u samo 24 sata uspio ugrabiti jedan posto tržišta web preglednika što je prilično zanimljivo podatak. Ipak, tokom sedmice njegov udio zaustavio se na brojki od 0,7 posto. Najveći gubitnik prošlog tjedna bio je Microsoft, tj. njegov Internet Explorer, koji je izgubio 1,4 posto udjela i trenutačno prema podacima Net Applicationsa drži 71 posto tržišta.

Što se pak ostalih igrača tiče, udio Firefox-a porastao je 0,3 posto i sada iznosi 19,8, udio Appleovog Safarija iznosi 6,7, a Opere 0,75 posto. Sva tri preglednika zabilježila su porast udjela, no prema podacima Net Applicationsa, nauštrb Internet Explorera najviše je profitirao Chrome.

Windows 7 sve bliži

Microsoft je i zvanično najavio ono o čemu se već duže vrijeme špekulira, tj. skoro vrijeme dolaska testnih verzija novog Windowsa. Pred-beta verzija Windowsa 7 će se tako zvanično dijeliti 28. oktobra na Microsoftovoj konferenciji profesionalnih developera. Pored standardnih reklama kako je Windows 7 napredak po pitanju kernela, umrežavanja, hardvera i interfejsa i svega ostalog nije objavljeno više detalja o tome šta će novo pred-beta Windowsa 7 donijeti u poređenju sa Vistom.

Videoigre dobile virtuelno čulo dodira

Japanski stručnjaci uspjeli su stvoriti virtuelno čulo dodira uz pomoć ultrazvuka. S razvojem multimedije na internetu osjetila vida i zvuka posljednjih su godina doslovno preplavljena informacijama dok je osjetilo dodira ostalo poprilično zapostavljeno. Područje haptike – nauke koja nastoji uvesti čulo dodira u svijet komputera – postoji već duže vrijeme, međutim, do sada su za to doživljaj bile neophodne rukavice, vibrirajući joystickovi ili drugi nezgrapni mehanički uređaji.

Takayuki Iwamoto i njegovi kolege sa Univerziteta u Tokiju predstavili su sistem koji uz pomoć fokusiranih ultrazvukova stvara osjet dodira u zraku. Zvuk se širi kroz zrak kao zvučni pritisak, a interferencijom nečujnih valova mogu se stvoriti tačke koje se doživljavaju kao površine čvrstih predmeta.

Japanski prototip sastoji se od uređaja koji stvaraju ultrazvuke i kamere koja prati položaj ruke prilagođavajući emitiranje tako da ona osjeća dodir s rubom ili površinom virtualnog predmeta.

Nakon što je svoj izum predstavio na konferenciji u Kaliforniji japanski je tim odmah dobio ponude da ga poveže s programima za 3-D modeliranje ili videoigrama.

Nažalost, uređaj za sada ima ograničenu snagu što ograničava doživljaj čvrstoće predmeta. Jedan od razloga je taj što bi prevelika snaga mogla izazvati oštećenja uha.

Google poklanja milione

U okviru proslave desetogodišnjice postojanja, Google je došao na ideju za jednu humanitarnu igru. Cilj igre je da učesnici predlože ideje koje bi mogle spasiti svijet, ili bar ga učiniti boljim mjestom za življenje. Ukupan fond nagrada je deset miliona dolara, koji će se podijeliti među pet najboljih ideja. Sami učesnici neće dobiti novac u svoje džepove, ali će dobiti novac da pokrenu projekte zasnovane na tim idejama.

Učesnici mogu slati svoje ideje na project10tothe100.com, a samo takmičenje traje do 20. oktobra. Zatim će krajem januara Google izabrati 100 najboljih, od kojih će glasači birati 20 polufinalista. Nakon toga, tim koji će sastaviti Google će od tih 20 izabrati pet finalista početkom februara. Ideje će se ocjenjivati na osnovu dostupnosti, jednostavnosti, potrebi i utjecaju.

besplatan upis kompanije

www.bosnianyellowpages.us

EP 2012 u Srbiji

Evropsko prvenstvo za rukometaše 2012. godine bit će održano u Srbiji, odlučila je Evropska rukometna federacija.

U konkurenciji za organizaciju takmičenja bile su još Njemačka i Francuska.

Prvenstvo Evrope za rukometašice iste godine organizirat će Holandija, koja je organizaciju dobila u konkurenciji Njemačke i Ukrajine.

Domaćin evropskog prvenstva 2010. godine bit će Austrija.

Ni "d" od derbija

Stari rivali sarajevski Željezničar i zenički Čelik odigrali su u nedjelju 28. septembra "derbi" na Grbavici, koji je odlučen pogotkom Samira Bekrića, domaćeg igrača.

Ništa u uvodu teksta ne bi bilo čudno za nekoga ko nije upoznat s trenutnom situacijom u našem fudbalu, posebno agonijom FK Željezničar. "Željo" je bio loš, Čelik još lošiji, pa je zbog toga i poražen u Sarajevu. Bojkot domaćih navijača, koji sebe nazivaju "Manijaci", uzrokovao je sumornu atmosferu na tribinama, odakle su se mogla čuti samo skandiranja na račun domaće Uprave i verbalni rat između malobrojnih pristalica "plavih" i "crveno-crnih", onih koji su odlučili da višak negativne energije i ličnih frustracija ispolje na takav način. Ništa od pozitivno nalektrisane atmosfere, prekrasnog dekora, dopadljive igre, golova..., što je nekada krasilo derbije u našem fudbalu.

Željezničar jeste slavio, ali su pojedini njegovi igrači pokazali da nemaju kvalitet za elitni razred našeg fudbala. Borbenost i želja nisu nedostajali, no fudbalsko "mučenje" domaći su nastavili i ovog puta. Šta tek reći za goste? Od ekipe koja je na Grbavici redovno znala postizati pogotke, a nerijetko i odnijeti bodove, malobrojne pristalice nisu vidjele ništa što bi Čelik izdvojilo kao jedan od najboljih timova Premijer lige BiH.

Zbog toga će susret brzo biti zaboravljen, bodovi će biti upisani, a u prvom planu biće nasilje u sarajevskom naselju Ciglane, koje su izazvali i nastavnici huligani, jer to i nisu fudbalski navijači već nasilnici kojima je, bez obzira na klupsku pripadnost, mjesto iza brave.

BiH razbila Estoniju sa 7:0!

U susretu grupe 5 kvalifikacija za SP nogometaši BiH u Zenici su pobijedili Estoniju sa 7:0 (2:0). Golove su postigli Misimović (25., 30.-11m i 56.), Muslimović (58.), Džeko (60. i 73.) i Ibrčić (88.). Nogometaši BiH su nakon jedne od najboljih partija dosad savladali Estoniju s rekordnih 7:0. Izabranici selektora Miroslava Blaževića mogli su ostvariti i ubjedljiviju pobjedu, ali napadači BiH u nekoliko navrata nisu uspjeli iskoristiti povoljne prilike, a sudija Balaj je dva puta poništio golove za BiH.

Reprezentacija BiH pvela je već iz prve prilike. U 25. minuti Misimović je prihvatio izbijenu loptu Hasagića, pretrčao estonsku odbranu i prizemnim udarcem matirao golmana gostujuće reprezentacije. Pet minuta kasnije Misimović je postigao drugi gol, ovaj put iz penala. Prethodno je u šesnaestercu gostiju oboren Muratović.

Nogometaši BiH su u 45. minuti preko Salihovića postigli i treći gol, koji je poništen zbog ofsajda. U 53. minuti Muslimović je zatresao mrežu gostiju, ali je i ovog puta sudija pokazao da se radi o nedozvoljenoj poziciji.

Misimović je u 56. minuti postigao hat-trick kada je šutirao sa 25 metara i prevario nesigurnog Londaka. Seriju golova nastavio je Muslimović u 58. minuti, a samo dvije minute kasnije Džeko je udarcem glavom zatresao mrežu za 5:0. Isti igrač je 74. minuti postigao svoj drugi pogodak za vodstvo BiH od 6:0, a sudbinu Estonaca "zapečatio" je Ibrčić golom u 88. minuti za konačnih 7:0.

U narednoj utakmici reprezentacija BiH 11. oktobra gostuje u Turskoj, a četiri dana kasnije dočekuje Armeniju.

Susret je na stadionu Bilino polje, pred oko 1200 gledalaca, sudio Rumun Pavel Cristian Balaj.

Najveći svjetski sajam piva

Mnogo je festivala piva na svijetu, no samo jedan je najveći, najstariji i najposjećeniji - minhenski Oktoberfest - zabava u kojoj muškarci i žene, stari i mladi, poznati i nepoznati pjevaju, plešu i po cijeli dan nazdravljaju kriglama od jedne litre piva (ein Mass). Ako ne govorite njemački, jedina riječ koju ćete trebati je "Prost"!!! (Živjeli!!!).

Minhenski Oktoberfest, za građane Minhena poznat i kao "Wiesn", je najveći javni festival na svijetu. Za petnaestak dana koliko traje posjeti ga preko 6 miliona ljudi. Između ostalog to je i najveći festival piva i hrane na svijetu. Preko 5 miliona litara piva se popije i preko 200 hiljada kobasica pojede.

Istorija Oktoberfesta

Dana 12. oktobra 1810. u Minhenu vjenčali su se Princ Ludwig, kasnije Kralj Ludwig I, i Princeza Tereza od Saxonije - Hildburghausen. Građani Minhena su organizovali slavlje povodom tog događaja na velikoj poljani neposredno pored Minhena. Poljana je dobila ime Theresienwiese ili Terezino polje, u čast Princeze Tereze. Sada se to polje skraćeno zove Wiesn.

Mladenci su u čast svoga vjenčanja puku priredili svečanost s konjskim utrckama i točenjem piva. Bilo je to 12. oktobra, pa se zato fešta i zove Oktoberfest.

Kasnije je termin promijenjen, jer je trajanje svečanosti produžavano, a sada se ustalilo da manifestacija traje dvije sedmice i završava prve nedjelje u oktobru. Više puta se desilo da je 1. oktobra nedjelja, pa ustvari čitav dvosedmični pivski urnebes održan u mjesecu septembru i naziv Oktoberfest tada zvuči potpuno besmisleno, ali - šta ćete... Posljednjih godina to je nemoguće, jer u tom slučaju fešta se produžava do 3. oktobra, dana ujedinjenja dviju njemačkih država, koji je u Njemačkoj državni praznik. Inače, kad toga nema, Oktoberfest traje 16 dana - počinje u subotu, a završava u nedjelju, dvije sedmice kasnije.

Godine 1811. i 1812. osim konjskih trka Bavarci su organizovali i poljoprivredni i stočarski sajam. Konjske utrke, koje su bile najpopularniji događaj, sada se više ne održavaju, a sajam poljoprivrede i stočarstva se organizuje svake treće godine u južnom dijelu festivalskog zemljišta.

Iz godine u godinu festival se širio. Posjetioci su mogli ugasiti svoju žeđ na nekoliko malih štandova koji su prodavali pivo. 1896. godine štandovi su zamenjeni prvim velikim pivskim šatorom u kojem su nekoliko pivovara prodavale svoja piva. Danas postoji veliki luna park i svaka pivovara ima svoj veliki šator u kojem se, osim piva, prodaje i hrana, najviše bavarske kobasice.

Jedan od većih šatora je onaj Paulaner piva. U njega stane 7,5 hiljada ljudi. Zanimljivo je da se na ulazak u šator čeka od

ranih jutarnjih sati. Kada se šator popuni zatvaraju se njegova vrata, tako da mnogi koji dođu kasnije ne uspiju ući. Na Oktoberfestu takvih je šatora ukupno četrnaest. Piva se služi u litrenim kriglama, koje stoje između 7 i 8 eura.

Monumentalnost Oktoberfesta je neupitna, a sve brojke kojima to potkrepljujemo su uistinu respektabilne.

Cijeli taj pogon koji opslužuje 12 hiljada radnika potroši 2,9 miliona kilovata struje, 198 hiljada kubika plina i 107 hiljada kubika vode.

A evo još nekih podataka:

- Površina Theresienwiesea je 42 hektara
- Broj velikih šatora – 14
- Sjedećih mjesta: 100.000
- Najveći šator – Hofbrauhaus s 10.000 mjesta
- Najmanji objekti Cafe Schiebl i Guglhupf s po 60 mjesta

Ukupno je 128 gastronomskih objekata, a od toga:

- 54 s delikatesama
- 19 pečenjarnica kobasica
- 5 šankova za stajanje
- 7 kafića za stajanje
- 6 kioska s pečenim kobasicama
- 6 pečenjarnica pilića
- 5 kafića
- 4 pečenjarnice ribe
- 7 šankova s pivom (izvan festivalskih šatora)

Pa onda:

- 108 slastičarnica
- 87 štandova s peticima
- 78 štandova sa suvenirima
- 11 s glaziranim voćem
- 2 prodavaonica duhanskih proizvoda
- 3 prodavaonice voća i sokova

Za zabavu puka na raspolaganju je:

- 28 objekata s igrama raznih vrsta
- 29 streljana
- 19 poligona za vožnju, od autića do vozića
- 12 objekata s iluzionističkim predstavama
- 5 autoscootera
- 5 željeznica – tobogana
- 24 razna vrtuljka, uključujući i Riesenrad – divovski kotač i još 13 njih prilagođenih djeci

Tokom fešte skupi se 243 tone smeća, 720 tona otpada, 243 tona ostataka jela, 38 tona starog papira, 8 tona otpada koji se može prerađivati, jedna tona limenki. U zahodima ima 964 školjke, 878 metara pisoara, 17 zahoda za invalide. Tu su 83 telefonske govornice na kovanice, telefonske i kreditne kartice, te jako puno krigli piva. Lani je u uredu za izgubljene stvari završilo 4400 predmeta.

Oko 1.600 ljudi-od 12.000 koji su zaposleni na Oktoberfestu-posebno je čuveno. To su konobarice koje služe pivo. One imaju između 18 i 80 godina, radni dan im je neograničen, a odjednom nose i po 10 krigli piva (zapremine 1 litra!) kroz gužvu Oktoberfesta.

Specijalne atrakcije su i konobarice sa velikim grudima koje mogu nositi jako puno krigli piva. Svjetski rekord drži nekadašnja konobarica sa Oktoberfesta koja je uspjela odjednom ponijeti 22 krigle od po pola litre piva.

ZDRAVLJE

Kada ugasite zadnju cigaretu

Stručnjaci su objavili listu korisnih promjena koje nastupaju u stanovitim razdobljima nakon prestanka pušenja...

U roku od 20 minuta nakon što čovjek prestane pušiti, tijelo se počinje oporavljati.

1. Nakon 20 minuta: Krvni pritisak i puls padaju na normalu, a temperatura ruku i stopala raste do normalne.

2. Nakon osam sati: Koncentracija ugljen monoksida u krvi spušta se na normalu, a koncentracija kisika u krvi raste do normalne.

3. Nakon 24 sata: Smanjuje se opasnost od srčanog infarkta.

4. Nakon 48 sati: Završeci živaca počinju se obnavljati, poboljšava se čulo okusa i mirisa te počinjete lakše hodati.

5. Nakon dvije sedmice do tri mjeseca: Poboljšava se cirkulacija, a kapacitet pluća povećava se čak za 30 posto.

6. Nakon 30 dana do devet mjeseci: Smanjuje se kašalj, začepjenost sinusa, premorenost i ubrzano disanje te se regeneriraju plućne ćelije.

7. Nakon godinu: Opasnost od koronarnih srčanih bolesti upola je manja nego kod pušača.

MODA

Izgledajte šik u pelerini

Izgleda kako će legendarna pelerina koja se nosila osamdesetih godina biti jedna od najpopularnijih povratnica ove jeseni. Pelerina je odličan odjevni komad za one prohladne dane kada nećete biti još spremni izvaditi zimske kape, a trebat će vam nešto što će vas ugodno grijati. Na reviji Miu Miu upravo je pelerina predstavljena kao odličan uvod za sezonu jesen/zima 2008. Sa pelerinom ćete izgledati vrlo šik.

RECEPTI

Čokoladna plazma torta

Sastojci

200 g plazma keksa (cijelog)	5 dl mlijeka
50 g mljevenog plazma keksa	100 g putera
50 g mljevenih oraha	1 kesica vanilinog šećera
4 jaja	300 g slatkog vrhnja
5 kašika šećera u prahu	2 kašike šećera
75 g čokolade za kuhanje	

Priprema

Kuhati na pari uz stalno miješanje žumanjaka i dvije kašike šećera, dok se masa ne zgusne. Dodati mljevenu čokoladu i orahe, koji su prethodno preliveni sa 1 dl vrelog mlijeka. Kada se masa malo ohladi, dodati puter i mljeveni plazma keks.

Preostalo mlijeko zagrijati i u njemu natopiti plazma keks. Na tacnu poređati pola keksa i premazati ga sa jednom trećinom fila. Staviti još jedan red keksa i preostali fil. Tortu ukasiti gustim šlagom od umućenog slatkog vrhnja..

ADVOKAT

HENRI MATIJA ŠPEHAR

ATTORNEY AT LAW

Sve advokatske usluge na Vašem jeziku

- Radi u oblastima:
- * Razvodi brakova
  - * Bankroti (Ch. 7, 11, 13)
  - * Osobne ozljede
  - * Krivično pravo
  - * Tužbe
  - * Nekretnine / Closing
  - * Poslovno pravo
  - * Porezi / Takse
  - * Opća praksa

Spehar & Associates, LLC Tel: 770-277-2181 Fax: 770-573-3779
250 Langley Dr. - Suite 1303 - Lawrenceville, GA 30045

KELLER WILLIAMS REALTY

Osman "Cico" Vujinović
Cell: 404-550-8054
Office: 678-808-1440
E-mail: osmanv@kw.com

Bank of America

Mia Ibrulj
Cell: 770-597-3961
Office: 770-717-2059
E-mail: mia.ibrulj@bankofamerica.com

BUDITE INFORMISAN KUPAC

Životni SAN svakog čovjeka je DOM po njegovoj želji!!

Odobravamo kredite za kupovinu i refinansiranje kuća na čitavoj teritoriji Amerike.

Koncert na crnogorskoj plaži Jaz

Madonna sletjela, otpjevala i prerano - odletjela

Madonna je bila u Crnoj Gori! Devet super luksuznih automobila dočekalo ju je u podgoričkoj zračnoj luci Golubovci. Pop diva je na dan koncerta sletjela i odmah, uz policijsku pratnju, otputovala do najluksuznijeg crnogorskog hotela „Splendid“ u Bečićima pokraj Budve. Bila je ljuta. Crnogorski carinici zaplijenili su joj tri stotine ručnika jer im je bio sumnjiv toliki kontingent namijenjen upotrebi, kako im je objašnjeno, samo za vrijeme nastupa. Carinici su pravdali svoj potez vlastitom nevjericom – kome treba ovoliko tkanina za čistoću u dva-tri sata, još boravi u onako luksuznom hotelu kakav je „Splendid“?

Madonnin menadžerski tim dostavio je organizatorima dugačak popis stvari i usluga koje će svjetskoj zvijezdi biti potrebne za nastup i tijekom njezina trodnevna boravka u Crnoj Gori. Tako je za nju priređena posebna garderoba, komforna „dječja soba za igru“ bez klime, umivaonik s posebnim dimenzijama te zapečaćena WC daska. Uz sve, tu su i medicinski zahtjevi. Uz dvije boce kisika s potpuno novim maskama, Madonna je zatražila poznatog liječnika, koji će biti u pripravnosti, ali i medicinsku sestru koja govori engleski.

U blizini njezine radne prostorije, nalazi se još 20 opremljenih soba, te sedam opremljenih kancelarija za menadžere pjevačice. Za boravka u Budvi za nju je trebalo da kuha Isak Asiel, beogradski rabin i jedini čovjek na ovim prostorima s licencom za tradicionalnu pripremu židovskih jela. Pokazalo se – nije mu se posredilo.

Navečer, na plaži Jaz, održala je koncert u sklopu svoje turneje „Sticky and sweet“. Europski dio turneje počela je u Cardiffu, potom je održala koncerte u Nici, Berlinu, Zuerichu, Amsterdamu, Rimu, Frankfurtu, Londonu, Parizu i Beču. U Budvi se okupilo oko 60 hiljada obožavalaca, a to je ujedno bio njezin prvi nastup u nekoj od zemalja s područja bivše Jugoslavije.

Koncert je pratilo i oko 600 akreditiranih novinara iz svih bivših jugoslovenskih republika, te Albanije i Italije. Karte po cijeni od 35 i 75 eura su „planule“, a prodavale su se, po cijeni od 200 eura i one s VIP oznakom. U publici su viđeni Severina, Dino i Viktorija Rađa, modni kreatori Darko Kostić i Ašok Murti, Neno Belan, Dragan Bjelogrić i mnogi drugi.

Da kraljica popa ne bi bila u podređenom položaju, Crnogorci se kunu da je na istom mjestu prije njenog dolaska bio postavljen, ali ubrzo i skinut natpis: „S Lovćena vila kliče,

hvala na Madoni, predsjedniče!“. S razlogom. Troškove koncerta od 6 i po miliona eura, priča se, po pola su platili Rusi, partneri crnogorske vlade i, valjda u ime te Vlade, Milo Đukanović. Pokazalo se – bio je to i račun bez krčmara. No, niko nije izjavio da mu je to smetalo.

Na džinovskoj bini, dimenzija 90x50 metara, masu je najprije „zagrijala“ švedska pjevačica Robin, proslavljena hitovima „Show Me Love“ i „With Every Heartbeat“. Nije krila oduševljenje, i slikala je publiku mobilnim telefonom.

Šanse za padavine bile su, rekli su meteorolozi, neznatne, ali kiša je ipak prokapala. A onda je zasvijetjelo ogromno slovo „M“. U njegovom podnožju – Madonna, sjedeći na svojoj „kraljevskoj“ stolici.

- Hi Budva, let's go“, - uzviknula je kraljica i rastjerala oblake nad Jazom prvim taktovima pjesme „Candy shop“.

I onda se u žestokom tempu sve zagibalo i zagrmjelo je. Ne iz neba. Ipak, sve je bilo poznato. Tačno ono što je već viđeno na snimkama ranijih koncerata. Niti jednog drukčijeg pokreta, gesta, mimize, osmijeha. Vatra je sipala, ali neka ko bez duše – Žena je sa svojih 20 plesača i 12 muzičara prezentirala ono što je davno skrojeno i ispeglano. Do savršenstva. Ipak. Jedan detalj posebno je zaintrigirao publiku. Uz orkestar rumunskih cigana Madonna je otpjevala „Đelem, đelem“. No, ni bisa nije bilo! Madonna je nestala s bine, zagrmio je helikopter i...

Bilo je drugih događanja.

Sutradan se prosula priča da su Madonnu, a tako je, kažu, bilo i dogovoreno, u hotelu čekali domaćini – bogati Rusi. Zlobnici, a tamo je bilo (pre)malo domaćih ljudi, pronijeli su glas da se na prisustvo masno plaćene gošće nisu ni osvrnuli! Žestoko opojeni vodkom i inim „čarobnim, žestokim kapljicama“ okrenuli su se svirci onih rumunskih cigana. Na sve strane letjele su, eurske hiljadarke. Kraljica je bila zaprepaštena. Osupnuta. Nje sjela, nije ništa zagrizla. Rabin je uzalud kuhao! Nije u hotelu ni prespavala. Okrenula se i – odletjela. Ko zna da li je ova priča tačna, ali je činjenica da je bio predviđen trodnevni boravak, a u istinu spada da je zaista avion s Madonnom odletio te noći u nepoznatom pravcu. Tvrdi se da ni sutradan Rusi nisu gundali. Kao da Madonne, što se njih tiče, nije ni bilo.

U svakom slučaju publici je pjevačica dala očekivano. Osim što joj se zamjera na onoj hladnoj automatičnosti. Druge

stvari su, međutim, gledateljima i posjetiteljima zagorčale život. I Madonnu.

Oni koji su došli gledati savršenu koreografiju i rasplesana mišićava tijela, vraški uvježban show začinjen zvučnim i vizualnim efektima, zadovoljni su. A svi oni koji su očekivali emotivni naboj i čuti kako Madonna zvuči uživo, pomalo razočarani napustili su Jaz.

Prije koncerta, u Budvi, ali i na svim cestama južne Crne Gore nastao je prometni kolaps jer su, čini se, svi koji su se u tom momentu našli na tim prostorima kretali u pravcu plaže Jaz. Kolone automobila su milile metar po metar, motoristi, taksi-prijevoznici, autobusi, VIP gosti i diplomatske tablice istovremeno su nastojali stići na odredište, a na samom izlazu iz Budve oformljena je kolona pješaka koji su do krajnjeg cilja prevalili i do pet kilometara. Gradski autobusi su saobraćali

po cijeni od tri eura za povratnu kartu, ali su bili toliko pretrpani, pa se i solucija taksi usluge, koja je stajala od četiri do pet eura u jednom pravcu, mnogima učinila najidealnijom.

No, u jednome se svi slažu. Profitabilni crnogorski spektakl bio je pravi organizacijski promašaj na svim poljima. Zbog loše organizacije prometa nastao je višesatni kaos pa su kilometarske kolone zakrčile prometnice.

Zbog takvih situacija zaglavio je i specijalni autobus s fotoreporterima i TV-snimateljima te je zakasnio na početak koncerta pa nitko nije imao ni sliku ni ton. Madonnin slatkiš tako je predstavnicima sedme sile ostavio gorak okus u ustima. Definitivno, Budva i Crna Gora ipak nisu dorasli tako velikom spektaklu.

Mišo Dunjin

Dino Multi-Services
DMS
PREVODI, NOTARSKI I
ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Pružamo usluge:

- Notara, Apostille (međunarodna nadovjera dokumenta)
- prevoda i ovjere različitih vrsta dokumenata na engleskom ili na našem jeziku (punomoći, diplome, uvjerenja, ugovori, rodni i vjenčani listovi, nasljedničke izjave)
- popunjavanja aplikacija za zelene karte, državljanstva, pasoše, zaposlenja i sl.
- prevođenja (sudovi, imigracioni uredi, social security, dfcs, bolnice, banke, posao)

CENTAR ZA MALU PRIVREDU
NA JEDNOM MJESTU: ODLUKE - SAVJETI - RJEŠENJA

ADRESA: 919 OAK MOSS DR.
LAWRENCEVILLE, GA 30043
E-MAIL: DMSERVICE@BELLSOUTH.NET

tel.(678)429-4353

KRGO DINO

Vas Distributer za TV
HAYAT
Rasim Duliman
-Generalni Zastupnik-
Tel: 678-377-2474
Cell: 678-764-8860

415 Lynn Katie Ct.
Lawrenceville, GA 30045

Vaš zastupnik za:
Hayat, BN-Tv
Pink, Pink Plus

PRODAJETE ILI KUPUJETE KUĆU?
Vi imate pitanja - ja imam odgovore

- * Sa Vama od početka do kraja, u svim fazama kod prodaje ili kupovine kuće
- * Ostranjenje i zaštita Vaših interesa je moj prioritet
- * Idealno vrijeme za kupovinu kuće - vrlo niske cijene uz povoljne kamate
- * Foreclosure * HUD homes * Prvi put kupci dobijaju Home Depot gift card
- * Besplatne usluge notara i prevođenja potrebnih dokumenata

metrobrokers.com **GMAC**
Real Estate

DINO KRGO
REALTOR
678-429-4353
dmservice@bellsouth.net

Photo & Video World

404-641-9682 Toll Free: 1-866-376-3437

Trijumf Glenn Close i Alec Baldwin-a

Po šezdeseti put su se u Nokia Theatreu u Los Angelesu dodijelile najprestižnije televizijske nagrade Emmy. Program su vodili: Tom Bergeron, Heidi Klum, Howie Mandel, Jeff Probst i Ryan Seacrest, svi redom nominirani u kategorijama domaćina u "Reality Showu" ili "Reality Competitionu". Osam dana prije ove dodjele bila je održana dodjela nagrada Creative Arts Emmy Award, klasa nagrade Emmy koja prepoznaje tehnička i druga ostvarenja u američkom televizijskom programu. Domaćini te dodjele bili su Neil Patrick Harris i Sarah Chalke.

"Mad Men", fascinatna drama o njujorškoj reklamnoj agenciji 60-ih godina, ušla je u istoriju u nedjelju navečer kao prva serija kablovske televizije (AMC) nagrađena Emmyjem, najvećim američkim priznanjem za televizijska ostvarenja, koje su dobili i glumci Glenn Close i Alec Baldwin.

Prvi put u istoriji dodjele Emmy nagrada, desetero nominiranih bilo je u kategorijama komedije i drame. Televizija ABC je imala najviše nominacija, a dobila je četiri nagrade. Nakon nje slijedi televizija AMC sa 20 nominacija i tri nagrade, te BBC sa devet nominacija i jednom nagradom.

Najbolja mini-serija "John Adams"

Prezenteri 60. dodjele bili su: Christina Applegate, Candice Bergen, David Boreanaz, Wayne Brady, Lauren Conrad, America Ferrera, Laurence Fishburne, Jennifer Love Hewitt, Hayden Panettiere, Jimmy Kimmel, Kiefer Sutherland i mnogi drugi, a pobjednici večeri su istorijske TV serije "Mad Man" i "John Adams" te komedija "30 Rock". Dramska serija "Mad Men" imala je ukupno 16 nominacija te se u toj kategoriji pridružila ostalim dramama: "Boston Legal", "Damages", "Dexter", "House" i "Izgubljeni". Najboljom mini-serijom je proglašen HBO-ev hit "John Adams". Od ostalih filmova, serija ili programa nagrađeni su: "The Daily Show", "The Amazing Race" i "Recount".

Alec Baldwin i Tina Fey za uloge "30 Rock" nagrađe-

ni su za najbolje glumce u humorističnoj seriji, Bryan Cranston dobio je nagradu za najboljeg glumca u drami "Breaking Bad", a u kategoriji za najbolju glumicu Glenn Close je nagrađena kipičem za ulogu Patricije Patty Hewes u dramskoj seriji "Damages", dok je za istu seriju u sporednoj ulozi nagrađen Željko Ivanek.

Nagradu za sporednu glumicu je dobila Dianne Wiest za film "In Treatment". Kao najbolji sporedni glumci u humorističnim serijama su nagrađeni: Jean Smart za ulogu u "Samantha Who", te Jeremy Piven za "Entourage". Najbolji glumci u mini-serijama su Paul Giamatti za ulogu Johna Adamsa, drugog predsjednika SAD, u seriji "John Adams", te Laura Linney za ulogu Prve dame Abigail Adams u istoj mini-seriji. Nagrade za najbolji scenarij dobio je Matthew Weiner za seriju "Mad Men" te Tina Fey za seriju "30 Rock", dok je Jay Roach dobio nagradu za najboljeg redatelja i to za "Recount" te Kirk Ellis za "Johna Adamsa".

Gosti u serijama

Na koncu su se dodjeljivale nagrade za gostujuće uloge u pojedinim serijama pa je tako Glynn Turman nagrađen za dramsku ulogu Alexa Sr. u seriji "In Treatment", Cynthia Nixon za dramsku ulogu Janis Donovan u seriji "Zakon i red: Odjel za žrtve", te Tim Conway za ulogu u Buckyja Brightauja u komediji "30 Rock", kao i Kathryn Joostenua ulogu Karen McCluskey u seriji "Kućanice".

Sve "Očajne kućanice" prodefilirale crvenim tepihom

Crveni tepih ponovno je bio žarišna tačka svih dizajnerskih ideja, frizerskih ludorija i modnih ekscesa, a njime su prodefilirale sve "Očajne kućanice": Marcia Cross, Dana Delany, Felicity Huffman, Eva Longoria Parker i Nicolette Sheridan. Pojavili su se i Christian Slater, koji je došao s djevojkom Tamarom Mellon, "napušeni" Kevin Spacey, Jennifer Morrison, Tom Hanks, Alec Baldwin, Lauren Conrad, Debra Messing koja je došla u pratnji supruga Daniela Zelmanua, Patrick Dempsey koji je stigao držeći pod rukom suprugu Jillian Fink, Heidi Klum te Sandra Oh poznata po ulozi u seriji "Uvod u anatomiju".

Miniserija studija HBO, nazvana po drugom američkom predsjedniku, "John Adams", bila je apsolutni pobjednik sinoćnje dodjele sa čak osam osvojenih nagrada Emmy, uključujući i onaj za najbolju seriju.

Atmosfera sa dodjele Emmy-ja

Advertisement for Metro Cafe Diner. The top part features a neon sign that says "Metro Cafe DINER" in blue and red. To the right, the address "1905 Rockbridge Road Stone Mountain, GA 30087" and phone/fax numbers "Tel. 770-879-0101 Fax. 770-879-0111" are listed. A starburst sign says "OPEN 24/7". A large green starburst in the center says "NOW HIRING". Below this is a photo of a server in a white shirt and black apron holding a plate of food. The text "METRO CAFE DINER" is written in large, bold, yellow letters with a purple outline. At the bottom, it says "We serve: Mousakkas, Delmos, Sarma, Gyros, Baklava, Beer & Wine Breakfast 24 Hours".

**1905 Rockbridge Road
Stone Mountain, GA 30087
Tel. 770-879-0101 Fax. 770-879-0111**

OPEN 24/7

NOW HIRING

METRO CAFE DINER

**Visit our downtown location:
229 Peachtree Street - Atlanta, GA 30303
Tel. 404-577-1420 Fax. 404-577-1423
Behind Hard Rock Cafe**

**We serve: Mousakkas, Delmos, Sarma, Gyros, Baklava, Beer & Wine
Breakfast 24 Hours**

ADVOKATSKA KANCELARIJA

Joseph A. Maniscalco, JR., PC
ATTORNEY AT LAW

Za informacije na bosanskom jeziku nazovite
 Jasmina na: 404-642-3056
 Primamo pozive u svako doba!

Radimo u oblastima:

- * Saobraćajne nesreće/ Car Accidents
- * Povrede na radu/ Worker's Compensation
- * Pokliznuća i padovi/ Slip and Fall
- * Medicinske greške/ Medical Malpractice
- * Upotreba nepspravnih proizvoda/
Product Liability
- * Greške pri gradnji kuće/
Home Construction Litigation

Joseph A. Maniscalco, JR., PC
 404-351-2711

4651 Roswell Rd. N.E. Suite B-103
 Atlanta, GA 30342

Mogućnost zakazivanja sastanaka u Vašem domu!!!

Gwinnett Place Nissan

2555 Pleasant Hill Road
 Duluth, Georgia 30096

Takodje kod nas možete kupiti
 nova ili polovna vozila iz
 Gwinnett Place Nissan
 prodajnog programa:

Sladja Tahirović
 770 596 9222

e-mail: jana100@bellsouth.net

Za svakog preporučenog kupca \$200.00

Udala se Scarlett Johansson

Scarlett Johansson i Ryan Reynolds ožakovali su brakom svoju vezu krajem septembra. I glumici i njenom suprugu to je prvi brak, a zaručili su se u maju

ove godine

Dvadesetogodišnja glumica počela se viđati s tridesetjednogodišnjim Reynoldsonom ubrzo nakon što je on prekinuo vezu s kanadskom pjevačicom Alanis Morissette. Zaruke je predložio on, a Johansson je pristala u maju.

Ceremonija vjenčanja je bila skromna i na nju su bili pozvani samo najbliži, a kako tvrde izvori bliski Scarlett, par se vjenčao u Kanadi.

Obitelj Brangelina preselila u Njemačku

Angelina Jolie i Brad Pitt sa šestero su klinaca napustili raskošno imanje u Francuskoj i nastanili se u berlinskoj palači na jezeru, gdje planiraju provesti sljedeća tri mjeseca.

Angelina Jolie i Brad Pitt napustili su vilu u Francuskoj, koju su posljednjih pet mjeseci nazivali domom, i otišli u Njemačku, gdje će otac obitelji sljedeća tri mjeseca snimati film *Inglorious Bastards* Quentin Tarantina.

Par je sa šestero djece sletio privatnim avionom na berlinski aerodrom Tempelhof, a njemački mediji pišu kako su na 90 dana rentali palaču Parkschloss smještenu na jezeru Wannsee u jugozapadnom dijelu Berlina.

Posvađali se Clooney i Pitt

Omiljeni holivudski neženja i super tata navodno više nisu u kontaktu. Odnosi su zahladili jer obojica žele ulogu Henryja Higginsa u remakeu klasika *My Fair Lady*.

Svađu dugogodišnjih prijatelja navodno je medijima otkrio George Clooney izjavivši da obojica jako žele ulo-

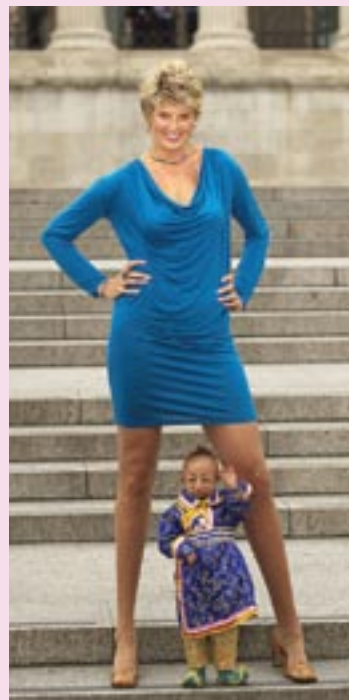
Susreli se najmanji čovjek na svijetu i žena s najdužim nogama

Noge Svetlane Pankrtove 58 su centimetara duže od He Ping Pinga, najmanjeg čovjeka na svijetu. Neobičan par sastao se u utorak u Londonu u povodu izlaska najnovijeg izdanja Guinnessove knjige rekorda koja u srijedu kreće u prodaju.

Dvadesetogodišnji Kinez rado je pozirao na i ispod najdužih nogu na svijetu koje su obdarenu Ruskinju, sa svojih 132 centimetara, dovele u Guinnessovu knjigu rekorda. Stojeći ispod Svetlane, nestašnom He Pingu, visokom 74 centimetara, nije bio problem zaviriti ispod njezine suknje što je on, naravno, i učinio.

Craig Glenday, urednik knjige, nedavno je izjavio koliko je uživao u njezinu stvaranju.

- To je super posao koji uključuje mnogo putovanja. Ranije ove godine postavio sam i vlastiti rekord putujući bez prestanka 44 sata. Bio sam u Mongoliji gdje sam upoznao He Ping Pinga koji živi dosta blizu Bao Xi Shunu, najvišem čovjeku na svijetu (2m, 36.1cm) - kaže Glenday. Urednik je zatim otišao u Čile otkud je trebao poletjeti za Antarktiku s bendom *Fall Out Boy* koji su u najkraćem mogućem vremenu željeli svirati na svakom kontinentu. Na žalost, vrijeme je bilo toliko loše da na kraju nisu uspjeli u svom naumu, kaže Glenday.

gu i ne žele odstupiti, prenosi američki OK!

Dodao je i kako su trenutno obojica toliko ljuti da više nisu u kontaktu.

Pittovoj ljutnji pridonijelo je i što je htio da se u ulozi Elize Doolittle, cvjećarice koja se transformira u damu iz visokog društva, pojavi Angelina, no uloga je pripala Keiri Knightley.

OVAN (21.03 - 20.04)

Ljubav: Osjećat ćete potrebu za nježnošću i bit ćete naglašeno emotivni.

Zdravlje: Sredinom sedmice razmišljat ćete o mogućim poboljšanjima.

BIK (21.04 - 20.05)

Ljubav: Ukoliko ste u stalnoj emotivnoj vezi, održavat ćete to što imate i neće vam biti teško potruditi se oko voljene osobe. Zdravlje: Uzimat ćete sredstva za jačanje imuniteta.

BLIZANCI (21.05 - 20.06)

Ljubav: Prija vam nečije prisustvo, ali vam nedostaje dobra prilika da ostvarite namjere.

Zdravlje: Izbjegavajte napete situacije.

RAK (21.06 - 20.07)

Ljubav: Iskazivanje sopstvenih, najdubljih osjećaja, neće donijeti ništa negativno.

Zdravlje: Osjećate se zdravo.

LAV (21.07 - 21.08)

Ljubav: Da biste postigli što više iskoristit ćete šarm i zabavljat ćete ljude s kojima ste bliski.

Zdravlje: Uobičajeno, bez pogoršanja.

DJEVICA (22.08 - 22.09)

Ljubav: Pokazat ćete koliko vrijedite, i to na vrlo šarmantan i privlačan način.

Zdravlje: Odlično se osjećate.

VAGA (23.09 - 22.10)

Ljubav: Nećete biti bezobrazni, ali ćete se truditi da vama bude prijatno.

Zdravlje: U mirnom ste periodu, bez promjena.

ŠKORPIJA (23.10 - 22.11)

Ljubav: Skrivate ljubavni život jer mislite da bi te osjećaje neko mogao okrenuti protiv vas.

Zdravlje: Ne može biti bolje.

STRIJELAC (23.11 - 20.12)

Ljubav: Vaš bi se ljubavni život sasvim ugasio da je sve vezano uz vas i vaše ponašanje.

Zdravlje: Stanje je kao i prije, stabilno.

JARAC (21.12 - 19.01)

Ljubav: Osoba koja vam je draga učinit će sve što od nje budete tražili.

Zdravlje: Pazite se prehlade.

VODOLIJA (20.01 - 18.02)

Ljubav: Briga za osobu koja vam je draga oduzima vam vrijeme koje vam je potrebno da se posvetite osmišljavanju poslovnih poteza.

Zdravlje: Odlično se osjećate.

RIBE (19.02 - 20.03)

Ljubav: Spremni ste posvetiti se osobi koja vam se sviđa i koja vam je veoma draga.

Zdravlje: Promjene na bolje daju vam snagu.

Mala riznica velikih misli

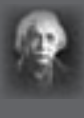
Mahatma Gandhi (1869 - 1948)

Duh demokratije ne može se nametnuti izvana. On mora izrasti iz unutrašnjosti naroda.

Fjodor Mihajlovič Dostojevski
(1821 - 1881)

Fantazija je prirodna snaga u čovjeku i ako joj se ne udovolji, ona će ili nestati ili obratno – razbuktat će se prekomjerno, a i to je štetno.

Albert Einstein (1879 - 1955)

Ne vjerujem u teološkog boga koji nagrađuje dobro, a kažnjava zlo.

Honoré de Balzac (1799 - 1850)

Čovjek nipošto neće da bude prijatelj neke žene ako već može da joj bude ljubavnik.

Branislav Nušić (1864 - 1938)

Pravda je često puta teža ljudima od nepravde.

Johann Wolfgang von Goethe (1749 - 1832)

Ko šuti nema razloga da se brine, čovjek ostaje skriven pod jezikom.

Tim Ujević (1891 - 1955)

U carstvo duha neće nikad dospjeti oni koji tvrde da su već sve istine poznate.

Gwinnett General Dentistry
DR. SALIHA M. SHAHZAD
 678.380.8797 * 770.978.3292
 WE MOVED! - WELCOMING NEW PATIENTS

- > Treatment of Gum Disease
- > Extractions
- > Root Canals
- > Cosmetic Dentistry
- > Crowns
- > Partial Dentures
- > Lumineers
- > ZOOM - One Hour bleaching

Accepting all Major Insurances/
 Avesis/Doral Dental/Medicaid

3100 Five Forks Trickum Rd, Suite 201,
 Lilburn, GA 30047
 www.gwinnettgeneraldentistry.com

Za sve informacije na našem jeziku obratite se
 Hediji 678-380-8797 ili 770-978-3292

MACI
 Men's Hair Cut Salon

Mon. 5:00pm.-8:00pm.
 Tue. 11am.-6pm.
 Wed.- Sat. 11:00am.- 8:00pm.
 Sunday 11:00am.-3:00pm.

650 Grayson Hwy.
 Lawrenceville, GA 30045
 Next to \$1.00 Theater

Muški Frizerski Salon

404-431-3863

214 Scenic Hwy, Lawrenceville, GA, 30045

MAXX
 CAR CARE

Fast Lube • Tune ups • Brakes • A/C

- govorimo bosanski - Office: 770-962-3165 • Fax: 770-962-3147

su | do | ku

Cilj sudokua je popuniti sva polja brojevima od 1 do 9, tako da svaka uspravna kolona, svaki vodoravni red i svaki 3x3 kvadrat sadrži svaki broj od 1 do 9. To je to - nema matematike, samo logika.

Rješenje ove križaljke ćemo objaviti u sljedećem broju. Ovo je rješenje križaljke iz prošlog broja:

4	9	1	3	7	5	2	8	6
5	6	2	8	4	1	7	9	3
7	8	3	2	9	6	1	4	5
8	5	6	7	2	4	3	1	9
3	2	4	1	5	9	6	7	8
1	7	9	6	3	8	5	2	4
9	1	8	5	6	7	4	3	2
2	4	5	9	1	3	8	6	7
6	3	7	4	8	2	9	5	1

5			6	7	8			1
					3	6		
	8	2	5			7		
1	5		4		2	8		9
4								2
2		8	9		7		4	6
		9			4	1	6	
		5	1					
3			7	2	6			5

vijesti iz nesvijesti

◇
Mladi Škot, koji je kao poštar bio zaposlen u Frankfurtu, punih godinu dana nije isporučivao pisma i pakete jer mu je posao bio prezahtjevan, objavila je policija.

Poštar je uhapšen nakon što je jedan susjed vidio kako poštu baca u kontejner za smeće.

Policija je kasnije pretragom njegova stana, tavana i šupe našla vreće pune neisporučene pošte. Prema gruboj procjeni, u kući je imao najmanje 20.000 pisama i drugih pošiljki. Bila su potrebna dva kamiona da sve to uklone.

Mladić je policiji ispričao kako ga je iscrpila večernja škola koju je pohađao i da danju nije imao snage za rad.

◇
Jedan dostavljač pizze iz Australije preozbiljno je shvatio svoj posao dostave hrane te je zbog 20-minutnog kašnjenja s dostavom odlučio prekršiti prometne propise.

Naravno, policija je uhvatila 20-godišnjeg mladića koji je u zoni gdje je dozvoljeno voziti 50 kilometara na sat vozio čak 131 kilometar na sat.

Rekao je da je jurio jer kasni s dostavom, a policajci su bili toliko susretljivi i pustili su mladića da dostavi pizzu prije nego što su mu odredili kaznu. Kada se vraćao prema pizzeriji

i policajcima, mladić je pak vozio 133 kilometra na sat.

Policija nije imala milosti te mu je oduzela vozačku dozvolu na 15 mjeseci i odredila novčanu kaznu od 1.520 dolara.

◇
Mladi Švicarac na čijim je leđima belgijski umjetnik Wim Delvoye načinio tetovažu, prodao ju je njemačkom kolekcionaru koji će ju moći izložiti tri puta u godini i naslijediti ju nakon njegove smrti, priopćila je ciriška galerija koja je organizirala kupnju. Kako se tvrdi, riječ je o prvoj takvoj transakciji u svijetu.

Prema potpisanom ugovoru predviđa se ne samo da će kolekcionar raspolagati djelom - na njegovu nositelju - i to tri puta u godini, već će ga moći preprodati i naslijediti, kao i bilo koju drugu imovinu, dodala je direktorica galerija De Pury i Luxembourg, Jutta Nexdorf.

Nakon smrti nositelja, tetovirana površina će se odvojiti od tijela i vratiti vlasniku, dodaje galerija.

Umjetnik Wim Delvoye proslavio se instalacijom pod nazivom Kloaka koja predstavlja znanstveni laboratorij, kopiju ljudskog probavnog sustava. Nije objavljeno na koji će se način djelo prikazivati javnosti tri puta godišnje.

◇

DIK BROWNE **HÖGAR STRAŠNI**

+387 33 271 340
+387 33 271 350

marketing@ntvhayat.com

EUROPA MAGAZINE je marketing partner NTV HAYAT za područje sjeverne Amerike. Nudimo nevjerovatne cijene oglašavanja na satelitskom programu Hayata.

Uvjerite se i sami. Reklamiranje na televiziji je pristupačnije nego što mislite!
telefon: 678-985-0592 :: e-mail: redakcija@europamagazine.info

Prodaja

Prodajem psa-labrador, star 8 mjeseci, cijena povoljna i po dogovoru. Tel: 770-982-8630

Prodajem pekaru i restoran u Jacksonville, Florida za \$39,000. Tel: (1) 904-704-3280

Prodajem stan u Sarajevu 84. godina, 54m², dvosoban. Zvati subotom i nedeljom. Tel: (1) 425-673-1642

Prodajem stan u Sarajevu 65m², 2 1/2-soban, godina 1987, II sprat. Zvati subotom i nedeljom. Tel: (1) 425-673-1642

Prodajem dvosoban stan u Tuzli 46 m², balkon, centralno grijanje, prizemlje. Blizu univerziteta.

Moguća zamjena za Hrvatsku. Tel: (1) 904-655-2207

Prodajem kuću u Sarajevu. Tel: 033-432-067 ili 904-371-5498

Razno

Izdajem basement u Lawrenceville: spavaća soba, dnevni boravak, kupatilo na spratu, kuhinja zajednička, za samice i samce. Cijena po dogovoru. Tel: 404-457-5980

House for rent, \$800/month, including water and garbage. Tel: 678-522-3771

Babysitter: For 3 1/2 special needs child 10-15 hours per week in Sandy Springs, must speak

english, young and energetic. Background req. 404-630-1965

Iznajmljujem namještenu sobu sa kupatilom. Kuhinja na raspolaganju. Tel: 678-698-8871. Nazovite poslije 1:30 pm.

Housekeeper: 15 hours a week in Sandy Springs, good organizational skills, must have prior cleaning experience. Background req. 404-630-1965

Europa Magazine traži spoljne saradnike za marketing i prodaju reklama.

Odlični uslovi zarade.

Europa Magazine is hiring advertisement salespeople. Excellent earning opportunity.

KUPON ZA BESPLATNE MALE OGLASE DO 20 RIJEČI

Tekst oglasa (popunite čitko štampanim slovima):

Dužina trajanja oglasa (zaokružiti): 1 MJESEC - 2 MJESECA - 3 MJESECA - _____

Europa Magazine (mali oglasi) • 448 W. Pike St. • Lawrenceville, GA 30045
E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.985.0592 • Fax: 678.442.0490

MALI OGLASI

Europa magazin Vam nudi besplatne privatne male oglase do 20 riječi.

Popunite kupon sa ove stranice i pošaljite ga na adresu:

Europa Magazine
(mali oglasi)
448 W. Pike St.
Lawrenceville, GA 30045,
na telefaks 678.442.0490

ili na e-mail adresu:
redakcija@europamagazine.info

KUPON ZA PRETPLATU NAČIN PLAĆANJA: [ ] ČEK ILI MONEY ORDER [ ] VISA ILI MASTER CARD
12 MJESECI - \$60.00

IME I PREZIME: _____ TELEFON: _____ - _____ - _____

ADRESA: _____

GRAD, DRŽAVA, ZIP: _____

BROJ KREDITNE KARTICE: _____

ISTIČE: ____/____/____ POTPIS: _____

Europa Magazine (pretplata) • 448 W. Pike St. • Lawrenceville, GA 30045
E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.985.0592 • Fax: 678.442.0490

PRETPLATA

Ako ste zainteresovani da Vaš omiljeni magazin svaki mjesec dobijate na kućnu adresu, nazovite nas na 678.985.0592 ili popunite kupon za pretplatu sa ove stranice i pošaljite ga na adresu:

Europa Magazine
(pretplata)
448 W. Pike St.
Lawrenceville, GA 30045,
na telefaks 678.442.0490

ili na e-mail adresu:
redakcija@europamagazine.info

Impressum

Atlanta's N^o1 Europa Magazine

ISSN 1939-3423

Address: 448 W. Pike St.
Lawrenceville, Georgia 30045
United States of America

Phone: +1 (678) 985 0592
Fax: +1 (678) 442 0490

E-mail: editor@europamagazine.info
Web address: www.europamagazine.info

Issued: monthly

Publisher: Esso Medic - Esad Medić

Editor-in-chief: Haris Delalić

Senior Photographer and Graphic Design
Manager: Dan Dalibor Spalat

Graphic Design: Aldin Ajanovic, Ali Nkhazi

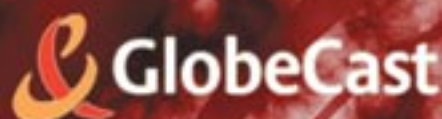
Internet Presentation: Damir Setkic

Freelance writer from Europe: Milan Pekić

Community: Enes Selimović

Marketing manager: Dino Krgo

TV Hayat se na području SAD-a gleda
putem satelita Intelsat Americas 5.
Ukoliko se želite pridružiti velikoj i
sretnoj porodici Hayatovih gledatelja,
kontaktirajte sa našim zastupnicima
GlobeCastWorldTV

GlobeCast WorldTV info telefon za
narudžbe, pitanja i tehničku podršku:

1-888-988-5288

info globecastwtv.com za informacije

www.globecastwtv.com
www.ntvhayat.com

satelit: Intelsat Americas 5
na 97 stepeni zapadno

frekvencija: 12,053 MHz
polarizacija: vertikalna
symbol rate: 22.000 Msym
FEC: 3/4
kanal: VC 510

Official Bosnian Business Directory
www.bosnianyellowpages.us

Besplatan upis kompanije
List Your Company
for free

Robna kuća
Marketplace

BOSNIAN YELLOW PAGES
BOSANSKI POSLOVNI IMENIK

BiH štampa i TV
News and TVs

Muzika, moda,
YouTube, MySpace

Reklamirajte Vašu kompaniju u bosanskom poslovnom imeniku
Get published nationwide... **Bosnian Yellow Pages**

1-866-985-2825